

ПРОТОКОЛ

№ 83

София, 17.05.2018 година

Днес, 17.05.2018 г. от 12:00 ч. се проведе закрито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) в пълен състав, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонов, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха Е. Маринова – директор на дирекция „Правна“, А. Иванова - директор на дирекция „Природен газ“, М. Трифонов – началник на отдел „Цени и лицензии: електрически мрежи, търговия и пазари“ и експерти на КЕВР.

Председателят направи предложение за включване на допълнителна точка в дневния ред, свързана с доклад и проект на писмо относно проект за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията. И. Н. Иванов припомни, че писмото е било върнато за доработване по предложение на Р. Осман. Писмото е било преработено и консултирано с Р. Осман.

Р. Осман каза, че има предложение за промяна в последователността на точките.

И. Н. Иванов отговори, че ще бъде направено това, но заедно с това е и неговото предложение за включване на тази допълнителна точка.

Р. Осман предложи точката, свързана с писмото относно конституционното дело, да бъде разгледана като точка 1, тъй като това е една безспорна точка, а следващите точки са дискусийни.

С. Тодорова каза, че членовете на Комисията я получават сега на хартия.

И. Н. Иванов уточни, че писмото до Конституционния съд е т. 2 от дневния ред. Предложението е т. 2 да стане т. 1. Допълнителната точка ще бъде последна в дневния ред.

Председателят попита приема ли се предложението за допълване на дневния ред с точка, свързана с доклад и проект на писмо относно проект за изменение и допълнение на ЗУТ. Второто предложение е Проектът на становище по конституционно дело, образувано по искане от Омбудсмана на Република България, да бъде т. 1 от дневния ред.

С. Тодорова попита какво значение има дали ще е първа или втора точка, защо е необходимо това.

Р. Осман каза, че оттегля предложението си. Той е считал, че това е една безспорна точка, която ще бъде с много малко дискусии, докато следващите точки са дискусийни.

Председателят установи, че няма други предложения, както и няма правни пречки за провеждане на заседанието, което протече при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Проект на решение относно: одобряване на представения от „Булгартрансгаз“ ЕАД ревизиран Втори годишен доклад за продължаване прилагането на временни мерки по Регламент (ЕС) № 312/ 2014 на Комисията от 26 март 2014 година за установяване на мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи.

Работна група по Заповед № 3-Е-2 от 04.01.2018 г.:
Агапина Иванова, Елена Маринова, Ремзия Тахир, Снежана Станкова,
Красимира Лазарова, Виктория Джерманова, Веселин Тодоров,
Милен Димитров, Пламен Кованджиев, Сирма Денчева, Ваня Василева

2. Доклад с вх. № Е-Дк-451 от 14.05.2018 г. и проект на становище по конституционно дело № 8 от 2018 г., образувано по искане от Омбудсмана на Република България за установяване на противоконституционност на чл. 36а, ал. 2 от Закона за енергетиката в частта „което е индивидуален административен акт“.

Работна група: Елена Маринова; Силвия Петрова

3. Доклад с вх. № Е-Дк-450 от 14.05.2018 г. относно: Доклад в съответствие с чл. 80 от Регламент (ЕС) 2015/1222 на Комисията от 24 юли 2015 година за установяване на насоки относно разпределянето на преносната способност и управлението на претоварването.

Работна група: Пламен Младеновски, Милен Трифонов, Величка Маринова

4. Проект на Решение относно: изменение и допълнение на лицензия № Л-236-15 от 23.07.2007 г., издадена за дейността „търговия с електрическа енергия“, с включване на права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“ и на „координатор на комбинирана балансираща група“ на „Акспо България“ ЕАД.

Работна група: Пламен Младеновски, Елена Маринова,
Милен Трифонов, Юлиан Стоянов, Вера Георгиева,
Ваня Караджова, Радостина Методиева

5. Проект на Решение относно: продължаване срока на лицензия № Л-280-15 от 15.09.2008 г. за дейността „търговия с електрическа енергия“ на „АВВ Електрифициране“ ООД.

Работна група: Пламен Младеновски, Елена Маринова,
Милен Трифонов, Юлиан Стоянов, Вера Георгиева,
Ваня Караджова-Чернева, Радостина Методиева

6. Доклад с вх № О-Дк-195 от 11.05.2018 г. и проект на писмо относно: проект за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията.

Работна група: Юлиан Митев, Елена Маринова, Пламен Младеновски,
Агапина Иванова, Ивайло Касчиев, Милен Трифонов,
Юлиан Стоянов, Силвия Петрова

По т.1. Комисията, след като разгледа заявление, постъпило с писмо с вх. № Е-15-45-34 от 21.12.2017 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД, с искане за одобряване на ревизиран Втори годишен доклад на „Булгартрансгаз“ ЕАД за продължаване прилагането на

временни мерки по Регламент (ЕС) № 312/2014 на Комисията от 26 март 2014 година за установяване на мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи, доклад с вх. № Е-Дк-319 от 13.04.2018 г., както и събраните данни от проведено на 25.04.2018 г. обществено обсъждане и постъпилите становища, установи следното:

В Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), с писмо с вх. № Е-15-45-34 от 21.12.2017 г. е постъпило заявление от „Булгартрансгаз“ ЕАД, в качеството му на оператор на газопреносната система на Република България (ОПС, оператор), с искане за одобряване на ревизиран Втори годишен доклад за продължаване прилагането на временни мерки по Регламент (ЕС) № 312/2014 на Комисията от 26 март 2014 г. за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи (Регламент (ЕС) № 312/2014, Регламента), на основание член 46, параграф 3 от Регламента.

Със Заповед № 3-Е-2 от 04.01.2018 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група, която да извърши анализ на данните и документите, съдържащи се в подаденото заявление и приложенията към него с оглед преценка за съответствието им с изискванията на Регламент (ЕС) № 312/2014. Сред основните цели на Регламент (ЕС) № 312/2014 са: повишаване на конкурентността на пазара на природен газ, особено при възникващи пазари; повишаване ликвидността на пазарите на природен газ на едро; премахване на пречките за трансгранична търговия с природен газ; прозрачни и недискриминационни правила за балансиране; въвеждане на прозрачни такси за дисбаланс, отразяващи разходите на мерките за балансиране на преносния оператор. Регламент (ЕС) № 312/2014 следва да се прилага от държавите членки, считано от 01.10.2015 г., освен при наличието на две хипотези, а именно: съгласно член 52 от Регламента въз основа на мотивирано искане от оператора на преносната система (ОПС) националният регулаторен орган (НРО) може да му разреши да изпълни разпоредбите на настоящия регламент в срок от две години, считано от 1 октомври 2014 г., или съгласно Глава Х „Временни мерки“ от Регламента, в която хипотеза ОПС предвижда да прилага целесъобразни временни мерки за срок не повече от пет години от влизане в сила на Регламента. Временните мерки се прилагат при липсата на достатъчна ликвидност на краткосрочния пазар на газ на едро, като въвеждането на дадена временна мярка не засяга прилагането на друга временна мярка или мерки като алтернатива или като допълнение, при условие че тези мерки са предназначени за насърчаване на конкуренцията и повишаване на ликвидността на краткосрочния пазар на газ на едро и са съобразени с общите принципи, установени в Регламента. Регламентът в член 47-50 предвижда възможност за прилагане на следните временни мерки: платформа за балансиране, алтернатива на платформата за балансиране, такса при временен дисбаланс и допустимо отклонение (толеранс).

Съгласно член 46, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) № 312/2014 операторът на преносна система следва да разработи мотивиран доклад, който да консултира със заинтересованите страни. Задължителното съдържание на доклада за прилагане или продължаване прилагането на временни мерки е посочено в член 46, параграф 1. След консултацията, ОПС представя доклада на НРО за одобрение. На основание член 46, параграф 3, изречение 2 от Регламента, Първият доклад се представя в срок от шест месеца от влизането на настоящия регламент в сила, а следващите доклади, с които при необходимост се актуализира първият доклад, се представят ежегодно. Процедурата по Глава Х от Регламента завършва с вземането на мотивирано решение от НРО и публикуването му в срок от шест месеца от получаването на пълния доклад. При вземане на решение за одобряване на доклада, НРО анализира ефекта му върху хармонизирането на режимите за балансиране, облекчаването на пазарната интеграция и осигуряването на недискриминационни условия, действителна конкуренция и ефикасно функциониране на пазара на природен газ. Решението незабавно се съобщава на Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия (АСРЕ) и на Европейската комисия (ЕК).

Прилага се и процедурата по член 27, параграф 2 от Регламента, съгласно която преди да приеме мотивирано решение, НРО се консултира с НРО на съседните държави членки и взема предвид становищата им.

Разпоредбата на чл. 19, ал. 1 от Правилата за търговия с природен газ (ПТПГ, обн., ДВ, бр. 59 от 4.08.2015 г., в сила от 4.08.2015 г.) също регламентира възможността операторът на преносната система при липса на достатъчна ликвидност на пазара на природен газ да предложи на КЕВР за одобрение доклад относно прилагане на временни мерки съгласно Регламент (ЕС) № 312/2014. Съгласно чл. 19, ал. 3 от ПТПГ, КЕВР в срок до шест месеца от получаване на доклада приема мотивирано решение, което се публикува и се съобщава на АСРЕ и ЕК.

С Решение № ВМ-1 от 29.09.2015 г. КЕВР е одобрила Доклад за прилагане на временни мерки по член 46 от Регламент (ЕС) № 312/2014 на Комисията от 26 март 2014 година за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи.

След преглед и анализ на постъпилото заявление и приложения към него ревизиран Втори годишен доклад за продължаване прилагането на временни мерки по Регламент (ЕС) № 312/2014, е установено следното:

Със заявление с вх. № Е-15-45-34 от 21.12.2017 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД е отправило искане до КЕВР да бъде одобрен ревизиран Втори годишен доклад за продължаване прилагането на временни мерки, който е разработен от ОПС на основание член 46 от Регламент (ЕС) № 312/2014 (Доклада).

Дружеството посочва, че докладът е бил одобрен от Управителния съвет (УС) на „Булгартрансгаз“ ЕАД с решение по т. 5 от Протокол УС № 233 от 29.09.2017 г., като в изпълнение на решенията по протокола и в съответствие с изискването на член 46, параграф 2 от Регламента е проведена двуседмична публична консултация на Доклада със заинтересованите страни в периода 01.10.2017 г. – 16.10.2017 г. По искане на Българската федерация на индустриалните енергийни консуматори (БФИЕК) срокът за представяне на становища е бил удължен до 20.10.2017 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД посочва, че в резултат на постъпилите становища от заинтересованите страни, копия от които дружеството е представило в КЕВР ведно със становище по тях, е бил изготвен ревизиран Втори годишен доклад за прилагане на временни мерки по Регламента, с отразени становища на заинтересованите страни, по целесъобразност. Този доклад е одобрен с решение по т. 6.1. по Протокол УС № 248 от 14.12.2017 г. от присъствено заседание на УС на „Булгартрансгаз“ ЕАД. Представеният от „Булгартрансгаз“ ЕАД ревизиран Втори годишен доклад за продължаване прилагането на временни мерки по Регламент (ЕС) № 312/2014 съдържа предложение за приложение на временните мерки за максимално допустимия срок до 15 април 2019 г.

В съответствие с член 46, параграф 1 от Регламента, докладът съдържа описание на етапа на развитие на краткосрочния пазар и степента на неговата ликвидност във връзка с действията за балансиране; вида на предлаганите временни мерки, които да бъдат прилагани до 2019 г. и мотивите за прилагането им, както и действията за отмяна на мерките, критериите за предприемането им и времеви график за поетапната им отмяна.

„Булгартрансгаз“ ЕАД посочва, че Докладът има за цел актуализация на одобрения с Решение № ВМ-1 от 29.09.2015 г. от КЕВР Доклад за прилагане на временни мерки по член 46 от Регламент (ЕС) № 312/2014. Според ОПС, от 01.01.2017 г. до момента на изготвяне на Доклада, Правилата за балансиране на пазара на природен газ (ПБППГ) и Методиката за определяне на дневна такса за дисбаланс (Методиката) се прилагат и изпълняват в пълен обем относно процедурите по обработка на заявки и коригиращи заявки, процедурите по разпределение на пренесени количества, предоставянето на необходимата изискуема информация за балансовия статус на ползвателите, включително пълна информация за формираните дисбаланси по портфолия, веднага след приключване

на газовия ден. До 01.10.2017 г. се е прилагал режим на възстановяване на формираните дисбаланси „в натура“, без ежедневно изчистване (изкупуване и продажба) на дисбалансите, по време на който се е тествала и усъвършенствала разработената и внедрена от оператора Платформа за търговско диспечирание CDP. Функционалностите на CDP позволяват импорт на резервираните капацитети, сравнение на подадените заявки за пренос с резервирания капацитет, обработване на подадените заявки и коригиращи заявки, разпределение на пренесените количества, поддържане на виртуална търговска точка (ВТТ), визуализиране на ежечасов и дневен балансов статус, начален (дневен) и краен (след края на месеца) размер на дневните дисбаланси, както и информация за дължимата такса за дисбаланс.

В Доклада, в Таблица № 1, са представени акумулираните дисбаланси за периода януари – октомври 2017 г. по месеци.

В Таблица № 2 на Доклада са сравнени режимът на балансиране до началото на текущата газова година и влиянието на прилагането на мрежовия кодекс за балансиране. Видно от същата, са налице значителни разлики, които изискват остатъчно балансиране на търговски дисбаланси от „Булгартрансгаз“ ЕАД. Изисква се провеждане на поръчки за услуги по балансиране (склучване на гъвкави договори за доставка на природен газ за балансиране на вход, при необходимост за попълване на дисбаланс на мрежата). Налице е възможност на оператора да участва на виртуална търговска точка (ВТТ) и съхранение на количества природен газ за балансиране в ПГХ „Чирен“. Поради липса на платформа за търговия, се въвеждат временни мерки като алтернатива на платформата за балансиране, като се въвежда софтуерно решение, позволяващо отразяването на сключените двустранни сделки на ВТТ чрез процедури по уведомления и заявки от/към ВТТ. Въвежда се и такса за дисбаланс, съгласно Методиката. Следва да се има предвид също, че за оператора се реализират допълнителни ИТ разходи и че е необходимо време за имплементиране на платформа за търговия.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е представило информация, необходима съгласно член 46, параграф 1 от Регламента, за описанието на етапа на развитие и степента на ликвидност на краткосрочния газов пазар към момента на изготвяне на Доклада. За периода януари-октомври 2017 г. генерираните месечни общи положителни дисбаланси са 10 841 583 м³, а фактурираните отрицателни дисбаланси са 8 558 571 м³ съгласно представени данни от Таблица № 1 от Доклада.

Видно от Таблица № 3 от Доклада, във ВТТ са извършени 10 броя сделки. Общият брой на транзакциите по прехвърляне собствеността на природния газ извън ВТТ е 6 бр. за 2016 г. и 3 бр. за 2017 г. към края на месец октомври 2017 г. Проведени са процедури за покупка на газ за оперативно балансиране (възлагане на поръчки за услуги по балансиране), както следва: за газова година 01.01.2017 – 01.10.2017 г. – 472 000 м³, а за първо тримесечие на газова година 01.10.2017 – 01.10.2018 г. Q 1 – 4 535 690 м³.

Маржовете между покупни и продажни цени се дължат на разлика в регулираната цена за обществена доставка между отделните тримесечия, плюс договорени отстъпки/надбавки между ползвателите; марж между цената на природния газ от местен добив и продажна цена над регулираната. Обемът на покупките и продажбите на ВТТ е 344 939 м³ закупен/продаден природен газ общо през 2017 г. Броят на ползвателите, които имат достъп до краткосрочния газов пазар на едро към месец ноември 2017 г. е 11, а броят на ползвателите, които са извършвали дейност на краткосрочния газов пазар на едро чрез ВТТ от началото на газовата година 2017-2018 до месец ноември е 3 броя. Предвид изложеното, ОПС счита, че въпреки използването на ВТТ от началото на газовата 2017-2018 година, ликвидността на българския краткосрочен газов пазар е много ниска, като развитие се наблюдава единствено по отношение увеличаването на броя ползватели на мрежовите услуги. Голяма част от новите ползватели търгуват с малки обеми природен газ и в резултат делът на доминиращия доставчик се запазва много висок в процентно

изражение, което е пречка за формирането на ефективен ликвиден пазар. Други обективни причини за ниската ликвидност са размерът на пазара, структурата на вноса на природен газ, както и липсата на диверсификация на маршрутите и източниците на доставка на природен газ. В Доклада се съдържат графики, които показват съотношението на използвания преносен капацитет по националната газопреносна мрежа, по ползватели, за последните 2 отчетни години – 2015 г. и 2016 г., както и за 2017 г. към края на месец октомври.

Природният газ, който се доставя до газопреносната система на страната, както за нуждите на българския пазар, така и за последващ износ на количествата от местен добив за 2016 г. и 2017 г. по източници, е показан в Таблица № 4 от Доклада.

По силата на сключено споразумение за междусистемно свързване с гръцкия газопреносен оператор DESFA S.A. за IP Кулата/Сидирокастро, се предлагат услуги по достъп и пренос на трети страни, както в права, така и в обратна посока. За изминалата година пренесените в права посока за трети страни количества превишават значително количествата, пренесени в обратна посока.

В съответствие с член 46, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 312/2014, Докладът съдържа предложение за продължаване на използването на одобрените временни мерки. Според ОПС, продължаване използването на временни мерки е необходимо предвид запазване на ниското ниво на ликвидност на българския пазар и липсата на достъп до платформа за търговия, както в България, така и на съседните газови пазари, която отговаря на критериите на член 10 от Регламент (ЕС) № 312/2014.

„Булгартрансгаз“ ЕАД предлага за одобрение продължаването на изпълнението на следните мерки:

1. Алтернатива на платформа за балансиране (съгласно член 48 от Регламента):

През месец април 2017 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД е провел недискриминационни и прозрачни процедури за покупка на природен газ за балансиране, в съответствие с член 8 „Услуги по балансиране“ от Регламента. На този етап на развитие на пазара се предвижда използване на лайнпека (в рамките на допустимите граници, публикувани на интернет страницата на оператора като експлоатационни зони на лайнпека) за компенсация, както и използване на природен газ на ОПС в ПГХ „Чирен“.

„Булгартрансгаз“ ЕАД посочва, че към датата на изготвяне на Доклада приложими мерки за балансиране са: използване на количества природен газ в съоръжението за съхранение и покупката на природен газ за балансиране (възлагане на поръчки за услуги по балансиране, гъвкави договори за доставка по член 8 от Регламента). За отчетния период от началото на годината до момента са сключени договори за доставка на 472 000 м³ природен газ през месец април 2017 г., а за първото тримесечие на газовата 2017-2018 година: 4 535 690 м³. Разликата е компенсирана от положителните дисбаланси за периода, както и с количества собствен природен газ от ПГХ „Чирен“.

Като част от алтернативата на платформа за балансиране, „Булгартрансгаз“ ЕАД е създадо ВТТ, на която се предлага краткосрочния стандартизиран продукт „title transfer“ по смисъла на член 7, параграф 3 от Регламента. ВТТ функционира посредством въведената в началото на текущата газова година CDP. Всички търговци, които се регистрират на CDP, имат правото да подават уведомления за сделки, в съответствие с член 5 на Регламента. През тестовия период са били сключени и договори за участие на ВТТ между оператора и мрежовите ползватели/търговци на природен газ. Сделките между ползвателите са двустранни, без участие на ОПС. След сключването на сделка между две страни, ползватели и/или търговци, операторът получава уведомления за сключените сделки. За да бъде потвърдена сделката, изтъргуваните количества следва задължително да бъдат заявени за пренос към оператора от/към ВТТ, като при получаване на различни уведомления за сделка/заявки се прилага „сравняване“ и „правилото на „по-малкото“.

След потвърдена от ОПС успешна сделка, заявените количества се отразяват в дневните дисбалансови портфейли на двата участника, като входящи, съответно изходящи.

2. Временна такса за дисбаланс (съгласно член 49 от Регламента):

„Булгартрансгаз“ ЕАД посочва, че предвид липсата на търговска платформа, която да е ликвидна и да отговаря на критериите по член 10 от Регламента, не е възможно да бъде определена среднопретеглената цена на природния газ, търгуван на платформата за всеки газов ден. В резултат, няма как да бъдат определени пределните продажни и покупни цени на природния газ за балансиране.

В тази връзка, предложението на ОПС се състои в прилагане на временна такса за дисбаланс за съответния ден като еквивалент за пазарната цена, плюс/минус малка корекция по член 22, параграф 6 от Регламента. Ролята на малката корекция е да предотврати формирането на такса за дисбаланс, при която за ползвателя е по-изгодно да търгува с оператора и в резултат определени ползватели да изпаднат умишлено в по-голям дисбаланс. ОПС отбелязва, че въпреки това този риск съществува при настоящата ситуация на пазара и определени специфики при определянето на такса за дисбаланс, обвързана с регулираната цена за доставка на обществения доставчик. В тази връзка, „Булгартрансгаз“ ЕАД посочва, че извършва анализ за наличието на подобни случаи и при евентуално идентифициране на такива ще уведоми КЕВР.

Еквивалентът за пазарната цена е определена в съответствие с условията на член 22, параграф 4 и член 49 от Регламента, като начинът на изчисление е съобразен с Методиката за определяне на дневна такса за дисбаланс. Съгласно член 22, параграф 6 от Регламента, малката корекция е предназначена да стимулира мрежовите ползватели да балансират своите входящи и изходящи от преносната система количества природен газ. Тя се определя и прилага по недискриминационен начин, с цел да не възпрепятства навлизането на пазара и развитието на конкурентен пазар. Малката корекция не следва да има негативно въздействие върху трансграничната търговия, както и не следва да води до прекомерно излагане на риск от дневни такси за дисбаланс за мрежовите ползватели.

В съответствие с член 22, параграф 7 от Регламента, стойността на малката корекция не следва да надвишава 10% от среднопретеглената цена, освен ако операторът обоснове прилагането на друга стойност и получи одобрението на КЕВР. В тази връзка ОПС посочва, че до 01.10.2017 г. режимът на финансово изчистване се е прилагал в тестов режим, т.е. без реално начисляване на таксите за дисбаланс, в т.ч. и „малката корекция“ от плюс/минус 10%.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е започнало прилагането на малката корекция за газова година, стартираща на 01.10.2017 г. ОПС е заявил намерение да поиска от КЕВР преразглеждане на стойността, в случай, че актуалната стойност на малката корекция не се окаже достатъчен стимул за ползвателите да поддържат в баланс количествата си. В случай на прекомерен финансов риск за оператора, или ако бъдат установени злоупотреби с природен газ от лайнпека и/или изкривявания на пазара, ОПС ще предложи и аргументира друга стойност на малката корекция по надлежния ред.

3. Толеранс/допустимо отклонение (съгласно член 50 от Регламента):

„Булгартрансгаз“ ЕАД е въвел допустимо отклонение (толеранс) на дневна база като плюс/минус 5% от резервирувания дневен капацитет на изходни точки на газопреносната система от портфолиото на ползвателя, съгласно одобрения с Решение № ВМ-1 от 29.09.2015 г. Доклад за прилагане на временни мерки по член 46 от Регламент (ЕС) № 312/2014, ПБППГ и Методиката. Дисбаланси в рамките на толеранса се заплащат от мрежовите ползватели по определената цена на природния газ за балансиране без прилагане на малки корекции. Дневни дисбаланси извън толеранса се заплащат по определената такса за дисбаланс с приложени малки корекции. Сетълмент на дисбалансите се извършва ежедневно, като фактурирането е на месечна база.

В Доклада са посочени и действия, които „Булгартрансгаз“ ЕАД извършва с цел повишаване на краткосрочната ликвидност на пазара, а именно:

- установяването на ВТТ, необходима с оглед осигуряване на възможност за мрежовите ползватели и търговците да прехвърлят собствеността на природния газ помежду си и да минимизират дневните си дисбаланси;

- предоставяне на инструмент чрез платформата за резервиране на капацитет RBP, за резервиране на капацитетни продукти за ден напред и в рамките на деня, включително и за изходните вътрешни точки на мрежите;

- въвеждане на пълен цикъл заявки и коригиращи заявки на всички входни и изходни точки на системата, включително вътрешни точки;

- осигуряване на благоприятна среда за търговия, без налагане на финансови санкции за ползвателите при установен дисбаланс в рамките на теста;

- предоставяне на информация за балансов статус ежечасово на CDP, както и на ниво система, съобразно изискванията на член 32 от Регламента;

- интегриране на българския газов пазар към регионалния пазар, което способства за увеличаване на ликвидността, за постигане на диверсификация на източниците и маршрутите и осигуряване на възможностите за пренос на допълнителни количества природен газ за и през България;

- повишаване на преносния капацитет на връзките между националната газопрепосна мрежа и газопрепосната мрежа за транзитен пренос.

„Булгартрансгаз“ ЕАД предлага прилагането на предложените временни мерки за максимално допустимия период до 15 април 2019 г. в съответствие с член 45, параграф 4 от Регламента. ОПС предлага необходимите временни мерки да бъдат прилагани през целия срок предвид ниското ниво на ликвидност на пазара и трудността да се прогнозира промяна на това положение.

В Доклада се съдържат времеви рамки и стъпки за прекратяване прилагането на временните мерки. Предвид оценка на необходимостта за продължаване прилагането на временните мерки и с оглед повишаване на ликвидността, „Булгартрансгаз“ ЕАД предлага график за поэтапно намаляване и отмяна на мерките, както следва:

1. Отмяна на алтернативата на платформа за балансиране и въвеждане на платформа за търговия от 15.04.2019 г.;

2. Намаляване на толеранса до размер от 3% от 01.10.2018 г. и преустановяване на прилагането на мярка „толеранс“ от 15.04.2019 г.;

3. Отпадане на временната такса дисбаланс, и използването на пределна продажна и пределна покупна цена съгласно член 22 на Регламента – не по-късно от 15.04.2019 г.

В съответствие с член 46, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 312/2014, ОПС е провел консултации със заинтересованите страни в периода от 01.10.2017 г. до 16.10.2017 г. включително. С писмо с вх. № БТГ 24-00-35-03 от 16.10.2017 г. на Българска Федерация на Индустриалните Енергийни Консуматори (БФИЕК) е изискано удължаване на срока за подаване на становища до 20.10.2017 г.

Във връзка с горното, „Булгартрансгаз“ ЕАД посочва, че Докладът е ревизиран и в него са отразени постъпилите становища.

В горепосочения период са постъпили следните становища:

1. Становище с вх. № БТГ 24-00-3503 (2) от 23.10.2017 г. от „Булгаргаз“ ЕАД, в което дружеството изразява своята подкрепа за продължаване на временните мерки, като отбелязва, че те дават възможност за по-плавен преход към пълното прилагане на приетите от Европейския съюз регламенти. Общественият доставчик отправя предложения, свързани с необходимостта временните мерки да отчитат спецификата на газовия пазар в страната. „Булгаргаз“ ЕАД предлага в Доклада да бъдат отбелязани недостатъците на нормативните актове, свързани с неуредените отговорности на ОПС за начисляване на дисбаланси на ползвателите на мрежата, произтичащи от действия или бездействия на оператора, както и за отговорността на ОПС за достоверността на предоставяната текуща информация на ползвателите на мрежата с цел оптимизиране на

техните дисбаланси. Общественият доставчик счита, че размерът на „малката корекция“, приета с Методиката за определяне на дневния дисбаланс, е прекален висок, което противоречи на пазарната логика. „Булгаргаз“ ЕАД смята за целесъобразно всички включени в Доклада данни да бъдат актуализирани, като се включи и последния отчетен месец.

По отношение предложението за актуализиране на действащата нормативна уредба, „Булгартрансгаз“ ЕАД предлага да бъде извършен преглед и оценка след минимум шестмесечен период на прилагане на относимите нормативни актове и в случай, че бъдат установени недостатъци, съответно да бъдат предложени необходимите изменения. ОПС предлага прилагане на същия подход и по отношение на намаляване размера на „малката корекция“. Предложението за актуализация на всички отчетни данни е прието от „Булгартрансгаз“ ЕАД като основателно и е отразено в ревизирания Доклад.

2. Становище с вх. № БТГ 24-00-3439 (2) от 23.10.2017 г. от „Овергаз Инк“ АД, в което дружеството посочва, че с цел постигане на ефективен функциониращ пазар на природен газ при условията на балансиране, трябва да продължи оперативната обмяна на информация между дружествата. В тази връзка „Овергаз Инк“ АД предлага подобряване на техническата функционалност на платформите CDP и IP System, както и отстраняване на програмните грешки и софтуерни дефекти, така че във възможно най-кратък срок да се получава навременна и надеждна информация, съгласно Глава пета „Предоставяне на информация относно балансовия статус на ползвателите“ от ПБППГ. „Овергаз Инк“ АД предлага да бъдат подписани споразумения с газоразпределителните дружества за овладяване на негативните последици от наличието на така наречените „гроздове“ в изходните пунктове с повече от един ползвател и създаването на надеждна платформа за балансиране или търговия.

„Булгартрансгаз“ ЕАД счита, че направените от „Овергаз Инк“ АД предложения са основателни и са взети под внимание, като са включени в Раздел 8 от Втори годишен доклад – „Времеви рамки и стъпки за прекратяване прилагането на временните мерки“.

3. Становище с вх. № БТГ 24-00-3503 (3) от 25.10.2017 г. от БФИЕК, според което Докладът не е в пълно съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) № 312/2014. В тази връзка БФИЕК предлага Докладът да бъде преработен и да се проведе повторна публична консултация с минимален срок един месец.

БФИЕК посочва, че член 46, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 312/2014 задължава ОПС да представя пред регулаторния орган последващи доклади, актуализиращи анализа на състоянието на пазара и доказващи нуждата от продължаване на прилагането на временните мерки, ежегодно. Според сдружението, представяйки Втори годишен доклад две години и половина след първия, „Булгартрансгаз“ ЕАД нарушава разпоредбите на Регламента. БФИЕК смята, че Раздел 2 и 3 от Доклада следва да се редактират, тъй като операторът е взимал изцяло точките от Доклада си от 2015 г., в които се съдържа препис на текстовете на Регламента относно временните мерки.

Направено е предложение Таблица № 1 от Доклада да се допълни по месеци за целия период от месец април 2015 г. до момента на изготвяне на Доклада, както и да се изясни фактурирани ли са около 8 млн. м³ природен газ от лайнпека на оператора, което според сдружението е нарушение на одобрените от КЕВР временни мерки и причинява вреди на ОПС. Освен това БФИЕК иска да бъде пояснено при какви условия са възстановени тези количества природен газ в лайнпека. На следващо място БФИЕК предлага да бъде направен анализ на влиянието на прилагането на мрежовия кодекс за балансиране за периода от изготвянето на първия Доклад до изготвянето на Втория годишен доклад.

По отношение на описанието на етапа на развитие и оценка на степента на ликвидност на краткосрочния газов пазар, БФИЕК е на мнение, че трябва да бъде изготвено по-подробно и задълбочено изложение в съответствие със изискванията на член 46, параграф 1 от Регламента. Според сдружението, ВТГ функционира от средата на 2017

г. и в тази връзка твърдението на ОПС в Доклада, че същата е въведена в началото на 2017 г. да бъде редактирано. В този смисъл БФИЕК счита, че достъпът до ВТТ е бил ограничен, като в сделките за продажба на природен газ са участвали само ползвателите, които са имали сключени договори за пренос. В тази връзка и на основание член 46, параграф 2, т. а) iii) от Регламента, БФИЕК предлага да бъде посочен броят на ползвателите, които имат достъп до краткосрочния пазар на природен газ, както и периодът за който се отнася тази информация. БФИЕК смята също, че точките в Доклада, които отразяват броя транзакции по прехвърляне собствеността на газа извън ВТТ, както и предложенията на оператора, засягащи цените, по които се сключват сделките на територията на страната, трябва да отпаднат, тъй като ОПС не разполага с достъп до тази търговска информация. Направено е предложение информацията, свързана с покупката на газ за нуждите на оператора, да се допълни, а именно общия брой на сключените сделки, както и колко от тях са процедури по услуги за балансиране и колко за технологични нужди. БФИЕК предлага да бъде извършен цялостен преглед и корекция на изложените причини за липсата на сделки на ВТТ.

По отношение на броя ползватели, които са извършили дейност на краткосрочния газов пазар на едро, БФИЕК счита, че следва да бъде конкретизиран началният период, за който се отнася информацията и да бъде посочено, че данните се отнасят за дейност на ВТТ, тъй като в противен случай информацията няма да отговаря на действителността. Освен това настоява операторът да направи пълно и подробно описание на състоянието и развитието на пазара на природен газ.

БФИЕК предлага в Доклада да бъдат публикувани данните за възложените услуги по балансиране в изпълнение на член 8 и член 9 от Регламент (ЕС) № 312/2014. Освен това посочва, че трябва да бъдат разгледани и поставени за публично обсъждане въпросите относно задължението на ОПС за създаване на платформа за балансиране, както и прилагането на механизъм, с който ползвателите на мрежата доставят газ в т.ч. в натура, за компенсиране на природния газ, който не е отчетен като изтеглен от системата, например при загуби и грешки при измерването. Според БФИЕК „Булгартрансгаз“ ЕАД трябва да поясни по какъв начин заприходяването в активите представлява непреодолима пречка за съхранението на собствен природен газ, като следва за публично обсъждане да бъдат предложени варианти на услугата за временно съхранение поне в рамките на неснижаемия минимум на лайнпека.

БФИЕК счита, че ОПС трябва да представи по-убедителни мотиви за прилагането на временната мярка „малка корекция“, като разясни необходимостта от тази мярка във връзка с етапа на развитие на краткосрочния пазар на газ на едро и предвиди начина, по който мярката ще повиши ликвидността на пазара. Направено е и предложение началният размер на „малката корекция“ да бъде намален под 5%, като след осъществяване на текущ мониторинг от страна на оператора и идентифициране на манипулиране на пазара и злоупотреби от ползвателите, да се разгледа необходимостта от увеличаване размера на корекцията.

На следващо място, БФИЕК предлага да бъде увеличен толерансът от 5% след изпълнение на изискванията на член 46, параграф 1, б. „в“ и след изготвянето на детайлна обосновка, свързана с изискванията, предвидени в член 50, параграф 5, която да бъде представена за публично обсъждане.

По отношение на действията, които допринасят за повишаване ликвидността на пазара сдружението счита, че тази част от Доклада трябва да бъде изцяло преработена, тъй като не дава достатъчно яснота на заинтересованите страни и по-конкретно дали операторът вече е предприел посочените действия или планира да ги предприеме.

На последно място БФИЕК подчертава, че трябва да бъдат изпълнени изискванията на член 46, параграф 1, б. „б“ на Регламент (ЕС) № 312/2014, като в Доклада да бъде включена информация относно действията, които ще бъдат предприети за отмяна на временните мерки, в т.ч. критериите за предприемане на тези действия.

По отношение на коментарите на БФИЕК по Раздел 1 от Втори годишен доклад за прилагането на временни мерки на „Булгартрансгаз“ ЕАД, ОПС счита, че всеки последващ доклад следва да актуализира предходния, тогава, когато има настъпили изменения във функционирането на пазара и при влизане в сила на релевантни нормативни документи. Според оператора, 2016 г. е била свързана със създаването на условия за имплементиране на Регламент (ЕС) № 312/2014 и Доклад за временни мерки за 2016 г. би припокривал изцяло този от 2015 г. и не би имал добавена стойност, нито полезна аналитична информация, както за заинтересованите лица, така и за мониторинга на процеса и ефекта от временните мерки.

Операторът посочва в становището си, че Докладът отразява текущото състояние на пазара на природен газ, и съдържа описание на етапа на развитие и степента на краткосрочната ликвидност, както и предложения за поетапна отмяна на временните мерки. Според ОПС, той следва да посочи всички сведения, които са му известни, но ако енергийните консуматори са имали други сведения във връзка с развитието на пазара и неговата ликвидност, е имало възможност да ги съобщят в становището си.

По отношение на констатацията на БФИЕК за липсата на подробен анализ, невъвеждане на голяма част от временните мерки и липса на аргументи за продължаване на прилагането им, „Булгартрансгаз“ ЕАД твърди, че сдружението писмено и няколкократно е изразявало несъгласието си за прилагане на основни принципи на Регламент (ЕС) № 312/2014, като например задължението за финансов сетълмент на дисбалансите при използването на толеранс и временна такса, въпреки че в становището си констатира именно липсата на прилагане и оспорва основанията за прилагане на временни мерки по принцип. Операторът подчертава, че установеното в Доклада ниско ниво на ликвидност на газовия пазар е достатъчно доказателство и аргумент за продължаване на прилагането на временни мерки по Регламента до датата, на която е задължителна пълната им отмяна (не по-късно от 15 април 2019 г.).

Във връзка с коментарите на БФИЕК по Раздел 2 и 3 на Доклада, ОПС не счита за необходимо да изменя съдържанието им, предвид липсата на изменения на Регламент (ЕС) № 312/2014, в частност в основанията за приемането му, целите и обхвата му.

По отношение на коментарите, направени от БФИЕК, по Раздел 4 от Доклада „Булгартрансгаз“ ЕАД твърди, че ПБППГ и Методиката се прилагат и изпълняват в пълен обем, с изключение на прилагането на таксата за дисбаланс от 01.01.2017 г. до 01.10.2017 г. поради наличието на договорно право за компенсиране на дисбалансите в натура. След 01.10.2017 г. е налице цялостно изпълнение на заложеното по ПБППГ и Методиката, включително и ежедневно финансово изчистване. Тестовият период е бил създаден и използван, както от ползвателите за подготовка и адаптация към новия режим на балансиране, така и от оператора за усъвършенстване и тестване на всички възможни функционалности на CDP.

По отношение на задължението за изготвяне от оператора на анализ на разходите и ползите във връзка с периодичността и точността на предоставяната информация, „Булгартрансгаз“ ЕАД счита, че ефективното прилагане на Регламента стартира на 01.10.2017 г., по редица причини, основна от които е отказът на пазара за посрещане на изискванията за финансов сетълмент. Поради изложеното, според ОПС, анализ следва да бъде извършен след като премине поне едногодишно използване на текущия способ за предоставяне на информация.

Във връзка с качеството и точността на предоставяната от „Булгартрансгаз“ ЕАД информация за балансов статус на ползвателите, операторът отбелязва, че съгласно разпоредбите на ПБППГ преносният оператор е длъжен да осигури навременна и надеждна информация относно балансовия статус на ползвателя, като за предаването на такава информация се използва уеб-базирания клиентски портал най-малко 2 пъти на ден – в 12.30 ч. и 16.30 ч. Въпреки това, ОПС е разработил функционалност за ежечасово

актуализиране на подаваната информация, базирана на измерени/разпределени количества по клиенти, съобразно приложимия метод на разпределение за всяка конкретна точка.

„Булгартрансгаз“ ЕАД изразява съгласие с предложението на БФИЕК Таблица № 1 да бъде актуализирана с данни до последния приключил отчетен месец.

Във връзка с твърдението, че фактурирането на генерираните към края на месец май 2017 г. отрицателни дисбаланси е обезпокоително, операторът е разяснил, че действащите към съответната дата договорни отношения и одобреният Доклад за прилагане на временни мерки съгласно член 46 от Регламент (ЕС) № 312/2014 не изискват и не позволяват „уреждане на дисбаланси единствено в натура“. ОПС допълва, че действащите до 01.10.2017 г. договори изискват финансово уреждане на неизчистените в натура дисбаланси дори при липсата на утвърдена временна такса за дисбаланс, а цитираният одобрен доклад дефинира ясно и пълно временната такса и начина на нейното формиране. Към края на месец май 2017 г., сумата на генерираните месечни общи положителни дисбаланси е почти равна на сумата на генерираните месечни общи отрицателни дисбаланси, поради което ОПС счита, че опасенията на БФИЕК са неоснователни.

По предложението на БФИЕК Таблица № 2 да бъде редактирана, „Булгартрансгаз“ ЕАД счита, че изложеното отговаря на действителността и отразява текущото състояние през тестовия режим, изискванията по Регламента и тяхното отражение в необходими действия, които се предприемат при преминаване към дневно балансиране. ОПС пояснява, че периодът от началото на 01.01.2017 г. до 21.11.2017 г. носи информация за развитието на пазара и степента на ликвидност, доколкото от началото на 2017 г. е въведена възможност за подаване на небалансирани заявки за пренос, изчистване на дисбаланси първо в натура и финансово изчистване на некомпенсираните в натура дисбаланси впоследствие. В тази връзка информацията за 2015 г. и 2016 г. не би имала стойност и отношение към Доклада, тъй като режимът на балансиране не се е различавал като механизми от 2015 г.

По предложението на БФИЕК за допълване на информацията в Раздел 5 от Доклада, „Булгартрансгаз“ ЕАД пояснява, че степента на развитие на пазара и краткосрочната ликвидност са отразени в Таблица № 3 и Таблица № 4, като информацията в таблиците сама е достатъчно доказателство за ниското ниво на ликвидност и аргумент в полза на продължаването на прилагането на временните мерки.

Относно изразеното от БФИЕК мнение за достъпността до ВТТ, операторът разяснява, че пазарният участник следва да обезпечи дейността си по силата на договор. „Булгартрансгаз“ ЕАД подчертава, че режимът за балансиране се съпътства от създаване на нова договорна рамка, включително нов договор за достъп и пренос, договор за участие на ВТТ, договор за покупка и продажба на природен газ за балансиране. Операторът посочва, че това е причината участниците на пазара, които не са страна по договор за достъп и пренос, да нямат достъп до ВТТ. Следва да се има предвид, че Регламентът изисква сключването на споразумение с обвързваща правна сила, което да дава възможност за подаване на уведомления за сделка на ВТТ.

„Булгартрансгаз“ ЕАД не приема предложението на БФИЕК информацията за броя на сключените краткосрочни сделки да бъде изключена от Доклада и пояснява, че подадената информация е точна предвид наличието на разлика между обществена доставка до крайни клиенти и сделка по прехвърляне на собствеността на газа между търговци. Налице са данни относно вида на сделките с природен газ за нуждите на оператора, като в Таблица № 3 са описани процедурите за възлагане на поръчки за услуги по балансиране (сключени договори за доставка на газ за оперативно балансиране).

По предложението на БФИЕК да отпадне описанието на маржовете между покупни и продажни цени от Таблица № 3, „Булгартрансгаз“ ЕАД твърди, че разполага с данни относно маржовете, доколкото получава информация в рамките на провежданите

процедури за покупка на газ, като има ясна представа за разликите на офертите с регулираната цена.

ОПС приема предложението на сдружението данните за „обем на покупките и продажбите на ВТТ“ да бъдат допълнени с данни до момента на актуализирането и ревизирането на доклада, а именно до 21.11.2017 г., което показва, че режимът на дневно балансиране е реален стимул за краткосрочната ликвидност.

Според „Булгартрансгаз“ ЕАД, обясненията на БФИЕК относно липсата на сделки на ВТТ са в противоречие с тезата на сдружението, изложена в коментарите по Таблица № 1 и Таблица № 2, а именно с твърдението, че при временни мерки режимът на балансиране „е единствено в натура“ и не е позволено финансово изчистване.

ОПС приема предложението да бъде конкретизиран броят на лицата, които имат достъп до краткосрочния газов пазар на едро, както и на лицата, извършили дейност на краткосрочния пазар чрез ВТТ.

Във връзка с направеното предложение от страна на БФИЕК да бъде направено пълно и подробно описание на състоянието и развитието на пазара на природен газ, „Булгартрансгаз“ ЕАД подчертава, че Таблица № 4 няма за цел да показва степента на използваемост на капацитетите на различните точки, а структурата на доставките за местния пазар. Посочва също, че ГИС „Чирен“ е входно-изходна точка от системата, за която важат специални правила за заявяване на дневни количества, инкорпорирани в договора за достъп и пренос, а ПГХ „Чирен“ може да бъде използвано за целите на оперативното балансиране от оператора по силата на член 31, ал. 3 от ПБППГ, но не и като инструмент за търговско балансиране поради технологичния му режим на работа.

По отношение предложенията на БФИЕК, свързани със създаването на платформа за балансиране, операторът уточнява, че тази възможност е предвидена в последния раздел от публикувания Доклад. На този етап наличието на свободен капацитет на входни точки на системата не помага за повишаване на ликвидността, поради което е избрана мярката „алтернатива на платформа за балансиране“, която да действа до момента, в който въвеждането на платформа за търговия ще може реално да доведе до повишаване на ликвидността.

Относно предложенията на БФИЕК, свързани с прилагането на член 8 и член 9 от Регламента, „Булгартрансгаз“ ЕАД отбелязва, че информация за резултати от търгове за покупка на природен газ се публикува от 1 октомври 2017 г.

Според „Булгартрансгаз“ ЕАД, неразбирането на връзката между минимални и максимални оперативни граници и експлоатационни зони на лайнпека на мрежите, определени съгласно чл. 32 от ПБППГ, и невъзможността за предоставяне на услуги по временно съхранение, не следва да бъде обект на публични консултации.

Относно предложението на БФИЕК да бъде обсъдено прилагането на механизъм, с който ползвателите на мрежата доставят природен газ, в т.ч. в натура, за компенсиране на газа, който не е отчетен като изтеглен от системата, ОПС счита, че съгласно член 21, параграф 2, б. „б“ от Регламента начинът на изчисление на дневните дисбаланси се изменя, когато се използват услуги по временно съхранение или когато се доставя газ в натура в определени случаи.

ОПС изразява становище за необоснованост на твърдението, че временната такса за дисбаланс сама по себе си представлява задължение в рамките на деня по член 25 от Регламента. В тази връзка операторът не намира за необходимо да представя „аргументирана защита“ относно сметката за неутралност по Методиката и нейната взаимовръзка с таксата за неутралност по Регламента.

По отношение на коментарите на БФИЕК, свързани с малката корекция, „Булгартрансгаз“ ЕАД уточнява, че мотиви относно размера ѝ за първата година на ефективното прилагане на новия режим на балансиране са представени ведно със заявлението за одобрение на разходната компонента в цената на природния газ за балансиране. Подробни мотиви по член 46, параграф 1, б. „в“ от Регламента не са

представени, тъй като малката корекция не представлява временна мярка по своята същност.

Във връзка с направеното от страна на БФИЕК предложение да бъде увеличен размерът на толеранса, ОПС разяснява, че толерансът е изчислен по начин, който осигурява минимален финансов риск за ползвателите. Операторът подчертава, че за месец октомври 2017 г., първият месец на прилагането на такса дисбаланс, повечето от активните ползватели не са излизали извън толеранса си и не са таксувани с малка корекция, а основният ползвател е бил извън толеранс само в два от газовите дни. В допълнение, толерансът се използва само доколкото е необходимо и за най-краткия необходим срок. В тази връзка за следващата газова година „Булгартрансгаз“ ЕАД възнамерява толерансът да бъде намален до 3% до пълното му отпадане през месец април 2019 г.

По отношение на мотивите за максимално допустимото използване на временните мерки, операторът отбелязва, че същите се съдържат в Раздел 6 от Доклада, като интересите на ОПС и на мрежовите ползватели/търговците се запазват балансирано.

В изпълнение на процедурата за консултиране с националните регулаторни органи на съседните държави членки и на основание член 46, параграф 5, във връзка с член 27, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 312/2014, КЕВР е изпратила разработения от „Булгартрансгаз“ ЕАД ревизиран Втори годишен доклад за продължаване прилагането на временни мерки по Регламента, с искане за изразяване на становище от страна на НРО на съседните държави-членки, а именно: Гръцкия регулаторен орган за енергия (RAE) и Румънския регулаторен орган за енергия (ANRE), с писма с изх. № E-15-45-34 от 17.01.2018 г.

С писмо с вх. № E-15-45-34 от 02.04.2018 г. ANRE изразява становище, че втората версия на Годишния доклад за временни мерки по силата на Регламент (ЕС) № 312/2014 на оператора на преносната система „Булгартрансгаз“ ЕАД е в съответствие с разпоредбите на Регламента.

С писмо с вх. № E-04-00-19 от 14.03.2018 г. на КЕВР, RAE изразява положително становище по Доклада на ОПС. Според RAE, Докладът съдържа цялата необходима информация съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 312/2014, включително списък на предложените временни мерки, които е предвидено да се прилагат до 15.04.2019 г. Тези мерки са в съответствие с разпоредбите на Регламента. Гръцкият регулаторен орган отбелязва, че Раздел 5 ясно показва липсата на ликвидност на българския газов пазар, като по този начин обосновава необходимостта от продължаване на временните мерки. RAE приветства важните стъпки, предприети за отварянето на българския пазар на природен газ. Тъй като основният газов маршрут за Гърция е през България, регулаторът смята, че това развитие може да има много положително въздействие и върху гръцкия пазар, като акцентира, че гръцката страна също е предприела съществени промени, свързани с прилагането на Мрежовия кодекс. RAE е изложил забележки по Доклада, целящи постигане на по-голяма яснота и прозрачност, свързани с определянето на дневна такса за дисбаланс и начина на образуване. По препоръка на RAE, операторът следва да има възможност да участва в сделки, сключвани на създадената ВТТ, за да купува или продава природен газ за балансиране, което според гръцкия регулаторен орган ще позволи на ОПС да купува балансиращ природен газ на по-добра пазарна цена и тези сделки ще спомогнат за увеличаване на ликвидността на пазара. RAE отбелязва, че в раздел 7 от Доклада не става ясно дали всички споменати мерки са приложени или се предвижда да бъдат приложени.

Предвид постъпилото становище от гръцкия регулаторен орган и с оглед всестранно и обективно оценяване на представения доклад от ОПС, с писмо с изх. № E-15-45-34 от 16.03.2018 г. КЕВР е изисквала допълнителна информация и разяснения от

„Булгартрансгаз“ ЕАД. Дружеството е представило необходимата информация и разяснения по поставените въпроси с писмо с вх. № Е-15-45-34 от 30.03.2018 г.

По отношение на таксата за дисбаланс, „Булгартрансгаз“ ЕАД счита, че нейният размер и начин на образуване е подробно дефиниран в Методиката. ОПС посочва, че по аргумент от чл. 12, ал. 2, т. 1 от Методиката до възникването на ликвиден пазар на природен газ в страната, за база на изчисляване на таксата за дисбаланс се използва административно регулираната цена на обществения доставчик, определяна от КЕВР на всяко тримесечие, като приближение до пазарната цена на природния газ в страната, в съответствие с член 49, параграф 2 от Регламента. Според „Булгартрансгаз“ ЕАД, информацията относно изменението на разходната компонента, цената на природния газ за балансиране и на другите ценообразуващи елементи на цената на природния газ за балансиране, са посочени в Доклада, но не са описани подробно поради ясното и недвусмисленото им дефиниране в Методиката.

На следващо място, „Булгартрансгаз“ ЕАД разяснява, че в чл. 31, ал. 1 от ПБППГ предвидена възможността операторът да участва на сделки, сключвани на ВТТ, за да купува или продава природен газ за балансиране. Тази възможност ще бъде използвана в случай, че това ще доведе до минимизиране на разходите на оператора за извършване на остатъчното балансиране.

По отношение на раздел 7 от Доклада, „Булгартрансгаз“ ЕАД пояснява, че извършените действия с цел повишаване на краткосрочната ликвидност на пазара са:

- ВТТ е установена в тестови режим от 03.01.2017 г., а от 01.10.2017 г. е ефективно функционираща с оглед покупка и продажба на нематериални продукти;
- Продукти за ден напред и в рамките на деня могат да бъдат резервирани за всички точки, включително вътрешни за системата, считано от 01.02.2017 г.;
- Въвеждане на пълен цикъл от заявки и коригиращи заявки – функционалността е обезпечена, считано от 01.01.2017 г.;
- Ефективно прилагане на дневен режим на балансиране, включително финансово изчистване на дневните дисбаланси е въведено от 01.10.2017 г., веднага след приключването на тестовия период;
- Предоставяне на информация за балансов статус ежечасово на CDP – функционалността е установена в тестови режим от 03.01.2017 г., а от 01.10.2017 г. е ефективно функционираща.

В процес на изпълнение са следните мерки:

- Интегриране на българския газов пазар към регионалния пазар, което би способствало за увеличаване на ликвидността, за постигане на диверсификация на източниците и маршрутите и осигуряване на възможностите за пренос на допълнителни количества природен газ за и през България и
- Повишаване на преносния капацитет на връзките между националната газопреносна мрежа и газопреносната мрежа за транзитен пренос.

Въз основа на всичко гореизложено, се установи, че предложеният от „Булгартрансгаз“ ЕАД за одобрение ревизиран Втори годишен доклад за продължаване на прилагането на временни мерки по Регламент (ЕС) № 312/2014 на Комисията от 26 март 2014 година за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи има необходимото съдържание и отговаря на изискванията на член 46, параграф 1 от

Регламента. Дружеството е изпълнило задължението си по член 46, параграф 2 да се консултира със заинтересованите страни по предложения доклад. Анализът на изложените данни за текущото състояние на краткосрочния пазар на природен газ за периода 2015-2017 г. показва, че съществува един доминиращ доставчик на природен газ и няколко по-малки ползватели на мрежата, които търгуват с малки обеми. Липсата на диверсификация на маршрутите и източниците за доставка, ограниченият брой на ползвателите, които извършват дейност на краткосрочния газов пазар чрез ВТТ и на сделките, сключени на ВТТ сочи, че на българския краткосрочен пазар на природен газ липсват необходимите условия за ликвидност на пазара. Това, както и липсата на достъп до платформа за търговия в България и на съседните газови пазари, отговаряща на критериите по член 10 от Регламент (ЕС) № 312/2014, прави целесъобразно и налага продължаване прилагането на временните мерки съгласно Глава X от Регламента и одобрени с Решение № ВМ-1 от 29.09.2015 г., както и предприемане от страна на ОПС на действия за балансиране с цел повишаване ликвидността на краткосрочния пазар на природен газ на едро.

Следва да се има предвид, че като част от алтернативата за платформа за балансиране Платформата за търговско диспечирание CDP цели предоставяне на достатъчна, навременна и надеждна онлайн информация по отношение на балансовия статус на ползвателите на мрежата, чрез която да се облекчи и улесни пазарната интеграция. През 2017 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД е стартирало провеждането на недискриминационни и прозрачни процедури за покупка на природен газ за балансиране, допринасящи за ефективна конкуренция, без ограничение на възможните участници.

По отношение на приложимата мярка „временна такса за дисбаланс“ плюс/минус малка корекция, същата цели предотвратяване формирането на нисък финансов стимул, при който за ползвател на мрежата е по-изгодно да търгува с ОПС, откривайки възможност за изпадане в умишлен дисбаланс и съответно риск за целостта и сигурността на системата.

Предложената от „Булгартрансгаз“ ЕАД временна мярка „толеранс“ в размер на 5% е в съответствие с изискванията на член 50 „Допустимо отклонение“ от Регламент (ЕС) № 312/2014. Дружеството планира да намали размера на толеранса до 3%, считано от 01.10.2018 г., което цели да ограничи финансовия риск за мрежовите ползватели при оптимизация на балансовите им портфолия.

С оглед направения преглед на данните и анализа на състоянието на пазара на природен газ в България, предложението за продължаване прилагането на тези временни мерки от „Булгартрансгаз“ ЕАД, изложени в Доклада на ОПС, е аргументирано и отразява реалните потребности на преносната система, като се отчитат ресурсите, с които разполага дружеството. Действията на „Булгартрансгаз“ ЕАД по прилагане на временните мерки ще допринесат за стимулиране повишаването на ликвидността на краткосрочния пазар на природен газ на едро, както и за ефикасното функциониране на пазара на природен газ съгласно Регламент (ЕС) № 312/2014.

В съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 312/2014, „Булгартрансгаз“ ЕАД е предвидило конкретни времеви рамки и стъпки за прекратяване прилагането на временните мерки. След намаляване размера на толеранса до 3 %, считано от 01.10.2018 г., ОПС планира преустановяване прилагането на мярката толеранс от 15.04.2019 г. Като положителен и съгласно изискванията на Регламент № 312/2014 следва да се оцени факта, че от 15.04.2019 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД планира да въведе платформа за търговия съгласно член 10 от Регламента, както и да използва пределна продажна и покупна цена съгласно член 22 от Регламента.

Резултатите от извършения анализ са отразени в доклад с вх. № Е-Дк-319 от 13.04.2018 г., който е разгледан и приет от КЕВР с решение по Протокол № 64 от 18.04.2018 г., т. 1. Докладът и ревизираният Втори годишен доклад на „Булгартрансгаз“

ЕАД за продължаване на прилагането на временни мерки по Регламент (ЕС) № 312/2014 са публикувани на интернет страницата на КЕВР.

На основание чл. 14 от Закона за енергетиката (ЗЕ), на 25.04.2018 г. е проведено обществено обсъждане, на което са присъствали представители на заявителя и на следните заинтересовани лица - „Булгаргаз“ ЕАД, Met group и Българска газова асоциация (БГА).

„Булгаргаз“ ЕАД посочва, че като цяло поддържа продължаване прилагането на временните мерки. Счита, че предвид изключително ниското ниво на ликвидност на пазара, намаляването на толеранса от 01.10.2018 г., отпадането на таксата за дисбаланс и използването на пределна продажна цена от 15.04.2019 г. би повлияло негативно на ситуацията на пазара и на потребителите на природен газ. Посочва, че размерът на малката корекция от 10% също би допринесъл за негативен ефект върху пазара. Според „Булгаргаз“ ЕАД, не е ясно защо в доклада са посочени фактурирани количества за дисбаланс до 01.10.2017 г., които не са заплащани. „Булгаргаз“ ЕАД допълва, че въпреки положителната оценка относно информационната платформа на Платформата за търговско диспечирание CDP, все още има моменти, в които информацията не винаги е актуализирана, което да позволи предприемането на своевременни действия от страна на ползвателите на мрежата. Общественият доставчик предлага да бъдат предприети действия за промяна на нормативната уредба и сезиране на компетентните институции към ЕК за разглеждане на възможността крайният срок за прилагане на временните мерки да бъде удължен.

Met group изразява становище, че временните мерки трябва да продължат до позволения в Регламента срок. Според дружеството, не е ясен очакваният ефект от предвиденото намаляване на толеранса от 5% на 3%. В тази връзка, предвид ситуацията на пазара на природен газ, счита, че това няма да доведе до увеличаване на броя на сделките и на количествата газ, които ще се търгуват с цел изчистване на дисбалансите между ползвателите, без да се ползват предоставяните от ОПС услуги. БГА изразява сходно становище, като счита, че до започване функционирането на платформата за търговия на природен газ, такса дисбаланс не би следвало да отпада. В хода на общественото обсъждане „Булгартрансгаз“ ЕАД е предоставило информация и е изразило позиция по повдигнатите въпроси.

В 14-дневния срок по чл. 14, ал. 3 от ЗЕ в КЕВР са постъпили становища: с вх. № Е-04-15-1 от 04.05.2018 г. от Конфедерация на работодателите и индустриалците в България (КРИБ), с вх. № Е-15-20-19 от 09.05.2018 г. от „Булгаргаз“ ЕАД и с вх. № Е-04-05-13 от 09.05.2018 г. от Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори (БФИЕК). Заинтересованите лица предлагат размерът на малката корекция да бъде намален. В тази връзка КРИБ счита, че продължаване прилагането на малка корекция в размер на 10% не е аргументирано, като такъв размер на корекцията изисква безспорни доказателства от ОПС за злоупотреби от ползватели и манипулиране на пазара. Размерът на малката корекция следва да бъде намален при отчитане на ниската ликвидност на пазара, минималния брой ползватели на мрежата, липсата на източници на природен газ, чрез които ползвателите биха могли да балансират своите балансови портфолия, както и липсата на случаи на умишлени дисбаланси след въвеждане на режима на балансиране от 01.10.2017 г. Според КРИБ твърденията на ОПС за риск от злоупотреба са необосновани.

На следващо място, заинтересованите лица считат, че толерансът от 5% не следва да бъде намаляван на 3% от 01.10.2018 г., каквото е предложението в Доклада на ОПС. БФИЕК и КРИБ посочват, че предложението не е мотивирано и липсват аргументи как това ще допринесе за целите на временните мерки. КРИБ счита, че размерът на толеранса следва да бъде увеличен.

„Булгаргаз“ ЕАД и БФИЕК считат за необходимо временните мерки да отчитат спецификите на газовия пазар в страната. БФИЕК настоява за предоставяне от ОПС на коректна и достоверна информация относно балансовия статус на ползвателите. БФИЕК

предлага продължаване прилагането на временните мерки и след м. април 2019 г. с оглед изключително ниската ликвидност на пазара.

КРИБ счита, че операторът, в нарушение на чл. 46, параграф 3 от Регламента, не е извършил анализ и не е изготвил доклад за продължаване прилагането на временни мерки през 2016 г., като твърди, че в този период са настъпили значими промени на пазара на природен газ. Посочва, че изготвеният през м. октомври 2017 г. проект на Доклад е непълен и не отговаря на изискванията на Регламента. Според КРИБ са съществували технически проблеми на CDP и след ефективното въвеждане на режима за балансиране и дневната такса за дисбаланс, като операторът не предоставя коректна и надеждна информация относно балансовия статус на ползвателите. КРИБ посочва, че съгласно чл. 38 от Регламента, „Булгартрансгаз“ ЕАД е бил длъжен в срок до 15.04.2016 г. да изготви и консултира с ползвателите анализ на разходите и ползите от повишаване на периодичността и намаляване на съответните срокове за предоставяне, както и повишаване на точността на предоставяната информация. Според КРИБ, представените данни в Таблица № 1 от Доклада „Акумулирани дисбаланси“ са обезпокоителни. КРИБ приема за невярно твърдението на оператора, че генерираните положителни дисбаланси към съответния период и общият обем на отрицателните дисбаланси през същия период не могат да се компенсират и счита, че ограничаването на достъпа до ВТТ само за ползватели със сключени договори за пренос е в нарушение на чл. 4, параграф 3 от Регламента. Предлага да се конкретизират текстове от Таблица № 3 от Доклада във връзка с броя сделки, сключени на ВТТ, маржовете между покупни и продажни цени, обем на покупките и продажбите на ВТТ. КРИБ твърди също, че в Доклада на оператора не е доказана необходимостта от използване на услуги по балансиране, респективно невъзможността за създаване на платформа за балансиране съгласно изискването на чл. 47 от Регламента. На следващо място посочва, че използването на природния газ от ПГХ „Чирен“ за компенсиране на разликата между предизвиканите отрицателни дисбаланси и обемите природен газ, възстановени чрез проведени тържни процедури, противоречи на изискването на Регламента за провеждане на прозрачни тържни процедури за целите на търговското балансиране. В тази връзка КРИБ настоява „Булгартрансгаз“ ЕАД да обоснове невъзможността за предлагане на услуга по временно съхранение съгласно чл. 43, параграф 1 от Регламента. Счита, че не са спазени изискванията на чл. 46, параграф 1, т. „г“ Докладът да съдържа действията, които ще бъдат предприети за отмяна на временните мерки, в т.ч. критериите за предприемане на тези действия.

Комисията приема горните аргументи за неоснователни поради следните съображения:

По отношение срока за представяне на последващ доклад за прилагане на временни мерки следва да се има предвид, че съгласно член 46, параграф 3, изречение 2 от Регламент (ЕС) № 312/2014, първият доклад се представя в срок от шест месеца от влизането на настоящия регламент в сила, а следващите доклади, с които *при необходимост се актуализира* първият доклад, се представят ежегодно. В този смисъл предходният доклад се актуализира, когато има настъпили изменения във функционирането на пазара и при влизане в сила на релевантни нормативни актове. Предвид създаването на условия за прилагане на Регламента и приемането на подзаконови актове, както и сключването на Споразумения за междусистемно свързване със съседните ОПС Вторият годишен доклад е изготвен и представен за одобрение, след настъпването на нови обстоятелства във връзка с режима на балансиране, които отчитат промените на пазара в периода 01.01.2017-01.10.2017 г. Този Доклад отразява състоянието на пазара на природен газ през 2017 г. и съдържа описание на етапа на развитие и степента на краткосрочната ликвидност, както и предложения за поетапна отмяна на временните мерки. Докладът е допълнен от „Булгартрансгаз“ ЕАД с числова и графична информация за месеците май-октомври 2017 г., което не е довело до забавяне при произнасянето на КЕВР в шестмесечния срок съгласно на чл. 46, параграф 4 на Регламента.

Правилата за балансиране на пазара на природен газ и Методиката за определяне на дневна такса за дисбаланс се прилагат в пълен обем, с изключение на прилагане на таксата за дисбаланс, от 01.01.2017 г. до 01.10.2017 г., поради наличието на договорно право за компенсиране на дисбалансите в натура. ОПС не отрича, че до 01.10.2017 г. са възниквали моментни технически пропуски в системата, но както всяка софтуерна среда, така и CDP подлежи на непрекъсната актуализация и подобрене. Следва да се отчете обстоятелството, че ползвателите са имали период за подготовка и адаптация към новия режим на балансиране, а операторът период за усъвършенстване и тестване на всички възможни функционалности на CDP.

По отношение на качеството и точността на предоставяната от „Булгартрансгаз“ ЕАД информация за балансов статус на ползвателите, следва да се има предвид, че съгласно ПБППГ преносният оператор е длъжен да осигури навременна и надеждна информация относно балансовия статус на ползвателя, посредством уеббазирания клиентски портал, най-малко 2 пъти на ден – в 12.30 ч. и 16.30 ч. Въпреки това, операторът е разработил функционалност за ежечасово актуализиране на подаваната информация, базирана на измерени/разпределени количества по клиенти, съобразно приложимият метод на разпределение за всяка конкретна точка. По отношение на задължението за изготвяне от оператора на анализ на разходите и ползите във връзка с периодичността и точността на предоставяната информация, следва да се има предвид, че задължението по чл. 38 от Регламента не отчита прилагането на временни мерки и факта, че ефективното прилагане на режима за балансиране в цялост е започнало от 01.10.2017 г. В тази връзка обективен анализ може да бъде извършен след изтичане на период, в който се използва текущия способ за предоставяне на информация.

Във връзка с фактурирането на дисбалансите, следва да се отбележи, че приложимата цена за фактуриране на дисбалансите е била равна и при положителен и при отрицателен дисбаланс, а именно равна на цената на обществения доставчик, без разходна компонента и без малка корекция. По този начин се постига баланс на интересите на ползвателите и оператора. Всички дисбаланси, неизчистени до 01.10.2017 г. са фактурирани по действаща от 01.10.2017 г. такса за дневен дисбаланс.

Предвид актуализиране на табличната и графична информация по Таблица 3 от Доклада с отчетни данни от януари до октомври 2017 г., е видно, че сделките на ВТТ са извършени през същия период. Търговец може да участва на ВТТ, при условията на сключени Договори за покупка и продажба на газ за балансиране и за участие на ВТТ, без да е страна по Договор за достъп и пренос, респективно да разполага с резервиран капацитет, като по този начин обезпечава дисбалансите, които може да предизвика при сделките на ВТТ с внасянето на кредитен лимит по Договора за балансиране. Чл. 4, параграф 3 от Регламента изисква сключването на споразумение с обвързваща правна сила, което да дава възможност за подаване на уведомления за сделка на ВТТ. В таблицата са посочени и възможните маржове между покупни и продажни цени не само по тръжни процедури, провеждани от „Булгартрансгаз“ ЕАД. С оглед изискването на чл. 46, параграф 1, б. а) ii) предложението на КРИБ описанието на маржовете да отпадне не следва да бъде прието.

Във връзка с предложението в Доклада за продължаване прилагането на мярката „алтернатива на платформа за балансиране“ следва да се има предвид, че временната мярка цели реално повишаване на ликвидността. Предложението за преминаване към платформа за търговия, считано от 15.04.2019 г. отговаря изцяло на изискването по чл. 45, параграф 4 от Регламента и на препоръките на ACER и ENTSOG от Workshop по балансиране, проведен през ноември 2017 г. във Виена. Това предложение отчита и краткия срок до пълното отпадане на временните мерки, включително и на платформа за балансиране като вид временна мярка.

Във връзка със задълженията за публикуване на резултати от търгове за покупка на газ за балансиране следва да се отчете, че същото е за изпълнение на тази дейност и

операторът извършва разходи, които не следва да поема за своя сметка при условията на липса на приложимост на таксата за дисбаланс. До 01.10.2017 г., „Булгартрансгаз“ ЕАД е използвало собствени количества газ в ПГХ „Чирен“ извън количествата за резерв при аварийни ситуации, както за технологичните нужди по преноса и съхранението, така и за балансиране на системата. За количествата, закупени в тръжни процедури след 01.10.2017 г. за целите на балансирането се води отчетност, тъй като от тази дата те имат значение за формирането на разходната компонента на цената на природния газ за балансиране.

По отношение предоставяне на услуга за гъвкавост чрез временно съхранение на газ в преносната система по чл. 43 от Регламент (ЕС) № 312/2014 е направено проучване, въз основа на което ОПС е установил, че при действащата ниска цена на природния газ за балансиране и при установения толеранс, нивото на остатъчните дисбаланси се запазва относително високо и не би позволило съхранение на допълнителни количества в лайнпека, така че да бъдат покрити всички критерии по чл. 44 от Регламента. При отпадане на временните мерки, операторът отново ще оцени възможността да предлага услугата при ниво на приходите, което да е най-малко равно на разходите от предоставянето на услугата, съгласно изискването на чл. 44, параграф 1, б. б) от Регламента.

Механизмът за неутралност по Регламент (ЕС) № 312/2014 се реализира чрез предвиденото в Методиката за определяне на дневна такса за дисбаланс (МОДТД) освобождаване към ползвателите на натрупаните (положителни или отрицателни) суми във водената сметка чрез разходната компонента на природния газ за балансиране. Регламентът не предвижда изискване сметката за неутралност да се изчиства единствено към ползватели, предизвикали дисбаланси, на база на които е образувана сметката.

Във връзка с предложението на КРИБ да бъдат представени мотиви по чл. 46, параграф 1, б. в) от Регламент (ЕС) № 312/2014 относно прилагането на малката корекция като временна мярка, следва да се има предвид, че малката корекция не е временна мярка по смисъла на Регламента. Такава мярка е временната такса за дисбаланс по чл. 49 от Регламента. Поради невъзможност за определяне на приложима цена по чл. 22 от Регламента, изчислението се основава на административно регулирана или приближение на пазарна цена, която също следва да отговаря на изискванията по отношение на формирането на малката корекция. Съгласно МОДТД таксата за дисбаланс се формира от текущата цена, по която общественият доставчик продава природния газ, плюс разходна компонента и $\pm$ малка корекция. Предвид относително ниската стойност на цената, по която общественият доставчик продава природния газ, в комбинация с ниво на предоставян толеранс 5%, се създават предпоставки за генериране на големи дисбаланси, които попадат в рамките на толеранса и не се таксуват с малка корекция. Това от своя страна е предпоставка за изкривяване на пазара, тъй като ползвателите са стимулирани да ползват природен газ на оператора и да заплащат ниски такси, което представлява риск за ОПС. В допълнение, съпоставено със съседни пазари, при таксуване с включена малка корекция таксата запазва относително нисък размер, което стимулира ползвателите отново да черпят газ от лайнпека и умишлено да генерират дисбаланси. В тази връзка намаляване на размера на малката корекция до 5% може да доведе до манипулиране на пазара. В случай, че недобросъвестни ползватели целенасочено черпят количества от лайнпека при нисък финансов стимул под формата на недостатъчен процент на малката корекция, това може да доведе до въвеждане на ограничителен режим при липса на източници на природен газ за балансиране.

Гореизложеното показва, че предвид състоянието на пазара малката корекция е определена в оптимален размер и не се явява санкция, която да води до възпрепятстване навлизането на нови ползватели. Предвид изложеното, с оглед разпоредбата на чл. 10, ал. 4, изречение второ от МОДТД и при липсата на обосновано предложение от „Булгартрансгаз“ ЕАД за изменение на малката корекция, Комисията не приема предложението на заинтересованите лица за намаляването на размера ѝ. Целесъобразно е

малката корекция да бъде намалена при минимизиране на толеранса и когато ползвателите заплащат дисбаланса си по приложима цена съгласно чл. 22 от Регламента.

По отношение предложението за запазване на размера на толеранса, следва да се има предвид, че „Булгартрансгаз“ ЕАД предлага неговото намаляване на 3%, считано от 01.10.2018 г. и отпадането му през м. април 2019 г. Според ОПС, толерансът е изчислен по начин, който осигурява минимален финансов риск на ползвателите. В тази връзка могат да се вземат предвид добри практики на съседни и други сравними пазари, които са стартирали с толеранс 10%, намален на 5% и в момента - сведен до 3%, предвид отпадането му през м. април 2019 г. Следва да се подчертае, че съгласно чл. 50, параграф 2, б. в) от Регламент (ЕС) № 312/2014 толерансът се използва „само доколкото е необходимо и за най-краткия необходим срок“. Предвид изложеното, КЕВР приема предложението на „Булгартрансгаз“ ЕАД за обосновано.

По отношение на твърдението, че не са спазени изискванията на чл. 46, параграф 1, б. в) от Регламента във връзка с обосноваване на действията, които ще бъдат предприети за отмяна на временните мерки, в т.ч. критериите за предприемане на тези действия и предвиждания график, следва да се отчете обстоятелството, че прилагането на временните мерки до максимално допустимия срок е свързано с липсата на достатъчна ликвидност на краткосрочния пазар на едро, т.е. предполага определени действия за балансиране от ОПС с цел повишаване ликвидността на краткосрочния пазар на едро. Мотивите за използване на временни мерки в този срок са посочени в Раздел 6 от Доклада и дават възможност за запазване балансирани интересите на оператора и на мрежовите ползватели/търговците. С оглед изложеното, критерий за предприемане на действия по отмяна на прилаганите временни мерки е достигане на достатъчно ниво на ликвидност на краткосрочния пазар, но не по-късно от 15.04.2019 г., който срок е предвиден в императивната разпоредба на чл. 45, параграф 4 от Регламента.

Изказвания по т.1.:

Докладва А. Иванова. Резултатите от извършения анализ са отразени в доклад от 13 април, който е разгледан и приет от Комисията на 18 април. Докладът и ревизирият Втори годишен доклад на „Булгартрансгаз“ ЕАД са публикувани на интернет страницата на Комисията и на основание чл. 14 от ЗЕ на 25.04.2018 г. е проведено обществено обсъждане, на което са присъствали представители на заявителя, „Булгаргаз“ ЕАД, Met group и Българска газова асоциация. В 14-дневния срок в КЕВР са постъпили становища от КРИБ, „Булгаргаз“ ЕАД и БФИЕК. Те се отнасят до предложения за намаляване на размера на малката корекция, запазване на толеранса от 5%, а не намаляването му на 3% от 01.10.2018 г. Има предложение за продължаване на прилагането на временните мерки и след м. април 2019 г., както и други предложения и забележки по доклада, които са отразени подробно в мотивите на проекта на решение.

Изложените в становищата на заинтересованите страни аргументи са неоснователни поради следните съображения. По отношение срока за представяне на последващ доклад следва да се има предвид, че съгласно Регламента следващите доклади, с които при необходимост се актуализира първият доклад, се представят ежегодно. Предвид създаването на условия за прилагане на Регламента и приемането на подзаконови актове, както и сключването на Споразумения за междусистемно свързване със съседните ОПС, докладът е изготвен и представен за одобрение след настъпването на нови обстоятелства във връзка с режима на балансиране, които отчитат промените на пазара след 01.10.2017 г.

По отношение на качеството и точността на предоставяната от „Булгартрансгаз“ ЕАД информация за балансов статус на ползвателите. Следва да се има предвид, че съгласно ПБППГ преносният оператор е длъжен да осигури такава информация най-малко 2 пъти на ден, а той е разработил функционалност за ежечасово актуализиране на подаваната информация.

По отношение на задължението за изготвяне от „Булгартрансгаз“ ЕАД на анализ на разходите и ползите във връзка с периодичността и точността на предоставяната информация. Следва да се има предвид, че задължението по чл. 38 от Регламента не отчита прилагането на временни мерки и факта, че ефективното прилагане на режима за балансиране в неговата цялост е започнало от 01.10.2017 г. Поради това обективен анализ може да бъде извършен след изтичане на период, в който се използва текущия способ за предоставяне на информация.

Във връзка с фактурирането на дисбалансите, приложимата цена за фактуриране на дисбалансите е била равна на цената на обществения доставчик при положителен и при отрицателен дисбаланс, без разходна компонента и без малка корекция. Така се постига баланс на интересите на ползвателите и оператора. Всички дисбаланси, неизчистени в натура до 01.10.2017 г., са фактурирани по действаща от 01.10.2017 г. такса за дневен дисбаланс.

Във връзка с предложението за продължаване прилагането на мярката „алтернатива на платформа за балансиране“ следва да се има предвид, че тази мярка цели реално повишаване на ликвидността. Предложението за преминаване към платформа за търговия, считано от 15.04.2019 г., отговаря изцяло на изискването по чл. 45, параграф 4 от Регламента и на препоръките на ACER и ENTSOG. Това предложение отчита и краткия срок до пълното отпадане на временните мерки, включително и на платформа за балансиране като вид временна мярка.

Във връзка със задълженията за публикуване на резултати от търгове за покупка на газ за балансиране следва да се отчете, че същото е за изпълнение на дейността по балансиране и операторът извършва разходи, които не следва да поема за своя сметка при условията на липса на приложимост на таксата за дисбаланс. До 01.10.2017 г., „Булгартрансгаз“ ЕАД е използвало собствени количества газ в ПГХ „Чирен“. За закупени след 01.10.2017 г. в тържни процедури количества газ за целите на балансирането се води отчетност, тъй като те имат значение за формирането на разходната компонента.

По отношение предоставяне на услуга за гъвкавост чрез временно съхранение на газ в преносната система по чл. 43 от Регламента е направено проучване, въз основа на което ОПС е установил, че при действащата ниска цена на природния газ за балансиране и при установения толеранс, нивото на остатъчните дисбаланси се запазва относително високо и не би позволило съхранение на допълнителни количества в лайнпека, така че да бъдат покрити всички критерии по чл. 44 от Регламента. При отпадане на временните мерки операторът отново ще оцени възможността да предлага услугата.

Във връзка с предложението на КРИБ да бъдат представени мотиви относно прилагането на малката корекция като временна мярка следва да се има предвид, че тя не е временна мярка по смисъла на Регламента. Такава мярка е таксата за дисбаланс по чл. 49 от Регламента. Поради относително ниската стойност на цената, по която общественият доставчик продава природния газ, в комбинация с ниво на предоставян толеранс от 5% се създават предпоставки за генериране на големи дисбаланси, които попадат в рамките на толеранса и не се таксуват с малка корекция. Това е предпоставка за изкривяване на пазара. Съпоставено със съседни пазари, при таксуване с включена малка корекция таксата запазва относително нисък размер, което стимулира ползвателите отново да черпят газ от лайнпека и умишлено да генерират дисбаланси. В тази връзка намаляване на размера на малката корекция до 5% може да доведе до манипулиране на пазара и до въвеждане на ограничителен режим при липса на източници на природен газ за балансиране.

По отношение на предложението за запазване на размера на толеранса. „Булгартрансгаз“ ЕАД предлага неговото намаляване на 3%, считано от 01.10.2018 г. и отпадането му през м. април 2019 г. Изчислен е по начин, който осигурява минимален финансов риск за ползвателите. Вzeti са предвид и добри практики на съседни и други сравними пазари, които са стартирали с толеранс 10%, намален на 5% и в момента сведен

до 3%, предвид отпадането му през м. април 2019 г. Следва да се подчертае, че съгласно Регламента толерансът се използва „само доколкото е необходимо и за най-краткия необходим срок“.

По отношение на твърдението, че не са спазени изискванията на Регламента във връзка с обосноваване на действията, които ще бъдат предприети за отмяна на временните мерки, в т.ч. критериите за предприемане на тези действия и предвиждания график. Следва да се отчете обстоятелството, че прилагането на временните мерки за максимално допустимия срок е свързано с липсата на достатъчна ликвидност на краткосрочния пазар на едро и предполагаемите действия за балансиране имат за цел повишаване на ликвидността на краткосрочния пазар. Критерий за предприемане на действия по отмяна на прилаганите временни мерки е достигане на достатъчно ниво на ликвидност на краткосрочния пазар, но не по-късно от 15.04.2019 г., съгласно императивната разпоредба на чл. 45, параграф 4 от Регламента.

Мотивите за използване на временни мерки в този срок са посочени в Раздел 6 от Доклада.

С оглед на всичко гореизложено в мотивите на решението, на основание чл. 46, параграф 4 от Регламент № 312/2014 на Европейската комисия от 26 март 2014 г. за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи, чл. 13, ал. 3 от Закона за енергетиката и чл. 19, ал. 3 от Правилата за търговия с природен газ, работната група предлага КЕВР да вземе следните решения:

1. Одобрява представения от „Булгартрансгаз“ ЕАД ревизиран Втори годишен доклад за продължаване прилагането на временни мерки по Регламент № 312/2014;

2. Решението да се публикува и да се съобщи на Агенцията за сътрудничество на регулаторите на енергия и на Европейската комисия.

И. Н. Иванов установи, че няма въпроси и коментари от страна на членовете на Комисията. Председателят подложи на гласуване проекта на решение.

С оглед гореизложеното, на основание чл. 46, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 312/2014 на Европейската комисия от 26 март 2014 година за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи, чл. 13, ал. 3 от Закона за енергетиката и чл. 19, ал. 3 от Правилата за търговия с природен газ

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Одобрява представения от „Булгартрансгаз“ ЕАД ревизиран Втори годишен доклад за продължаване прилагането на временни мерки по Регламент (ЕС) № 312/ 2014 на Комисията от 26 март 2014 година за установяване на мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи;

2. Решението да се публикува и да се съобщи на Агенцията за сътрудничество на регулаторите на енергия и на Европейската комисия.

В заседанието по **точка първа** участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Пенка Трендафилова.

Решението е взето със **седем гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Светла Тодорова – за, Ремзи Осман - за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонова – за, Пенка Трендафилова - за), от които **три гласа** (Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

По т.2. Комисията разгледа доклад относно конституционно дело № 8 от 2018 г., образувано по искане от Омбудсмана на Република България за установяване на противоконституционност на чл. 36а, ал. 2 от Закона за енергетиката в частта „което е индивидуален административен акт“.

С определение на Конституционния съд от 17 април 2018 г. Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) е конституирана като заинтересувана страна по конституционно дело № 8 за 2018 г., образувано по искане на Омбудсмана на Република България.

В искането се твърди, че чл. 36а, ал. 2 от Закона за енергетиката (обн. ДВ. бр. 107 от 2003 г., посл. изм. ДВ. бр. 7 от 2018 г., ЗЕ), в частта „което е индивидуален административен акт“ противоречи на чл. 4, ал. 1, чл. 56 и чл. 120, ал. 2 от Конституцията на Република България.

Разпоредбата на чл. 36а от ЗЕ е създадена с § 21 от Закона за изменение и допълнение на ЗЕ, обн. ДВ. бр. 74 от 8 септември 2006 г. В актуалната си редакция към настоящия момент същата гласи:

„Чл. 36а. Енергийните предприятия, доставящи електрическа енергия и природен газ по регулирани цени, и операторите на преносни и разпределителни мрежи, в едномесечен срок преди подаване в комисията на заявлението за утвърждаване на нови цени или за изменение на действащи цени оповестяват в средствата за масова информация предложението си за утвърждаване на новите цени или за изменението на действащите цени.

(2) Комисията утвърждава цените по ал. 1 като пределни цени на всеки лицензиант с решение, което е индивидуален административен акт.

(3) В срок до 7 дни след получаването на решението по ал. 2 лицензиантът публикува на интернет страницата си утвърдените пределни цени и цените по договорите с клиентите.“.

В искането на Омбудсмана оспорената разпоредба се съпоставя с други разпоредби от ЗЕ, както и с определението на индивидуален административен акт, дадено в чл. 21, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК). Посочва се начинът на прилагане на разпоредбата в съдебната практика и на тази база се търсят аргументи за обявяване на противоконституционност.

Искането за установяване на противоконституционност на чл. 36а, ал. 2 от ЗЕ, в частта „което е индивидуален административен акт“, е неоснователно. Преценката дали посоченият законов текст противоречи на чл. 4, ал. 1, чл. 56 и чл. 120, ал. 2 от Конституцията на Република България, дали нарушава принципите на правовата държава и правата и свободите на гражданите, следва да се извърши с оглед неговото съдържание и спецификите на регулираните обществени отношения.

Разпоредбата на чл. 36а, ал. 2 от ЗЕ е приета през 2006 г., след обнародването на АПК (обн. ДВ. бр. 30 от 11 април 2006г.), поради което употребеният в нея израз „индивидуален административен акт“ има значението, посочено в чл. 21, ал. 1 от АПК.

По своята правна същност решенията на КЕВР за утвърждаване на цени представляват индивидуални административни актове, адресати на които са съответните енергийни предприятия. В тази връзка следва да се има предвид, че съгласно чл. 36, ал. 1 от ЗЕ цените, които подлежат на регулиране, се образуват от енергийните предприятия съобразно изискванията на ЗЕ и наредбите по приложението му. За целта енергийните предприятия подават в КЕВР заявления за утвърждаване на цени. Следователно това са лицата с признат от законодателя правен интерес да бъдат адресати на решение на КЕВР за утвърждаване на цени.

Решенията на КЕВР за утвърждаване на цени не съдържат властническо разпореждане, което едностранно да поражда промени в правната сфера на потребителите, които не са адресати на тези решения и за тях не се създават права и задължения. В изпълнение на правомощията си за регулиране на цените в енергетиката КЕВР постановява решения, които са обвързващи единствено за адресатите си – енергийни предприятия. Тези решения, дори и да рефлектират по определен начин в правната сфера на потребителите, имат косвено и опосредствено въздействие върху съвкупността от правата и задълженията им и потребителите нямат пряк интерес по смисъла на чл. 15 от АПК, който да е засегнат или застрашен от ценово решение.

Оспореният законов текст от чл. 36а, ал. 2 от ЗЕ не предписва определено поведение, а изяснява правния характер на решенията, които се приемат от КЕВР в изпълнение на правомощията ѝ да регулира цените в случаите, предвидени в ЗЕ. Предвид посочената особеност на оспорения текст, твърдението, че същият пряко нарушава правата и свободите на гражданите, е необосновано. Искането на Омбудсмана се основава на косвени аргументи, изведени от различната процедура за оспорване пред съда на индивидуалните и на общите административни актове, регламентирана в АПК. В този смисъл ограничаването на възможностите за оспорване по съдебен ред на решенията на КЕВР за определяне на цени на енергийни предприятия от страна на клиенти, потребители на енергия и природен газ, не произтича пряко от чл. 36а, ал. 2 от ЗЕ, а от процесуалните норми на АПК, които не са предмет на искането на Омбудсмана.

Съгласно чл. 147, ал. 1 от АПК право да оспорват индивидуалния административен акт имат лицата, чиито права, свободи или законни интереси са нарушени или застрашени от него или за които той поражда задължения. На цитираната разпоредба кореспондира чл. 159, т. 4 от АПК, според който жалбата се оставя без разглеждане, а ако е образувано съдебно производство, то се прекратява, когато оспорващият няма правен интерес от оспорването.

Правната доктрина и непротиворечивата съдебна практика са установили, че интересът следва да е *личен, пряк и непосредствен*, т.е. интерес от директно премахване на неблагоприятни правни последици за жалбоподателя, засягащи неговата правна сфера, а не други чужди права. Между КЕВР и жалбоподателите - потребители не съществуват *преки правоотношения*, които са необходими за обосноваване на пряк и непосредствен правен интерес, поради което непротиворечивата практика на Върховния административен съд (ВАС) достига до извода, че такъв директен интерес не е налице за жалбоподатели, оспорващи решения на КЕВР за утвърждаване на цени на енергийни предприятия.

Заинтересоваността от оспорването трябва да е лична и обоснована. Именно на базата на представени от жалбоподатели конкретни обосновки и доказателства по дела, е формирана обширна и непротиворечива съдебна практика, установяваща, че потребителите нямат *личен, пряк и непосредствен* правен интерес да оспорват решения на КЕВР за утвърждаване на пределни цени на енергийни предприятия и ВиК оператори. Правните изводи в съдебните актове не се основават на формален прочит на разпоредбата на чл. 36а, ал. 2 от ЗЕ, а на подробен анализ на правната същност и последици на приеманите от Комисията решения, както и на тълкуване на процесуалните разпоредби на АПК, определящи допустимостта на производствата пред съда.

В Определение № 11441 от 15.09.2011 г. на ВАС по адм. д. № 5498/2011 г. по правен спор по отношение наличието на правен интерес за обжалване на утвърдени цени съдът изрично посочва, че правен интерес от оспорване на регулирани от КЕВР цени „не възниква за други лица, включително и за крайни потребители, които не са страни по това конкретно административно правоотношение, тъй като взаимоотношенията им с доставчици, изпълнители и оператори се основават на облигационни договори”, както и че „икономическите интереси на жалбоподателя не са достатъчни да обосноват личен, пряк и непосредствен правен интерес, който да му придаде качеството на

заинтересована страна в административното производство по издаването на административния акт“.

Категорична в този извод е и безпротиворечивата практика на ВАС - Определение № 11487 от 19.09.2012 г. на ВАС по адм. д. № 9612/2012 г., IV о., оставено в сила с Определение № 16247 от 18.12.2012 г. на ВАС по адм. д. № 13611/2012 г., 5-членен с-в, Определение № 11930 от 28.09.2012 г. на ВАС по адм. д. № 9619/2012 г., IV о., оставено в сила с Определение № 15752 от 11.12.2012 г. на ВАС по адм. д. № 13797/2012 г., 5-членен с-в, Определение № 12772 / 16.10.2012 г., постановено по адм. дело № 14841/2011 г. от състав на трето отделение на ВАС, Определение № 12772 / 16.10.2012 г., постановено по адм. дело № 14841/2011 г. по описа на ВАС, потвърдено с Определение № 1045 от 23.01.2013 г. на ВАС по адм. д. № 15199/2012 г., 5-членен с-в. Цитираните определения, заедно с многобройни други съдебни актове формират постоянната съдебна практика по този вид дела. Например с Определение № 16190/30.12.2009 г. по адм. дело № 7469/2009 г. на пето отделение на ВАС се прекратява производството по жалба на потребител срещу решения № Ц-020 и № Ц-021 от 26.06.2008 г. на ДКЕВР, в мотивите на Решение № 14082/23.11.2009 г. по адм.дело № 7176/2009 г. на петчленен състав – II колегия на ВАС (стр.6-7) са изложени аналогични аргументи, подкрепящи гореизложеното, в мотивите на Определение № 11441 от 15.09.2011 г. на ВАС по адм. д. № 5498 / 2011 г. съдът се позовава на постоянната съдебна практика по този вид дела.

Следва да се отбележи, че възприетата от съдебната практика недопустимост на оспорванията от страна на отделни граждани на ценови решения на КЕВР не пречатства защитата на общественния интерес, в случай на необходимост от такава защита, предвид правомощията на прокурора по чл. 147, ал. 2 от АПК. Това разбиране е в съответствие с конституционните разпоредби, които възлагат общия надзор за спазване на законността именно на прокуратурата.

Обстоятелството, че ЗЕ предвижда възможност КЕВР да издава индивидуални и общи административни актове не означава, че решенията за утвърждаване на цени следва да са общи административни актове. Не води до различен извод предвидената в чл. 14 от ЗЕ процедура за провеждане на обществено обсъждане, тъй като видно от цитираната норма тази процедура се прилага освен при приемане на общи административни актове, така и „по други въпроси от обществена значимост за развитие на енергийния сектор и на В и К сектора“, каквито са въпросите, свързани с цените на енергийните предприятия.

С разпоредбата на чл. 14 от ЗЕ, на лицата, които не са пряко засегнати от решенията на регулатора и не могат да бъдат страни в административното и в съдебното производство, е предоставена възможност да изразят становища преди приемане на съответното решение, като участват в провежданите обществени обсъждания. Това отклонение от правилата на АПК при издаване на индивидуални административни актове се налага именно от необходимостта да бъдат отчетени интересите на лицата, които не са пряко засегнати от акта, не са страни в производството и съответно не биха могли да обжалват акта. Доколкото нормата на чл. 14, ал. 2 от ЗЕ урежда изключение от общите правила на АПК, тя не подлежи на разширително тълкуване, поради което от нея не следва извод, че участниците в обществените обсъждания стават страни в административното производство, нито че приетият административен акт за регулиране на цени е общ.

Очевидна е целта на законодателя, заложена в регламентираната по ЗЕ специална процедура за приемане на индивидуален административен акт, разширена с елементи, характерни за приемане на общ административен акт, като тази цел е да се създаде най-ефективна възможност за защита на права и интереси чрез изказване на мнения и предложения, посочване на фактически и правни аргументи от обществеността докато процедурата е висяща пред органа, разполагащ с необходимата техническа и икономическа експертиза за решаване на въпроса. В този смисъл потребителите не са

лишени от възможност да изразяват и защитават своята позиция, но от тях се изисква да правят това своевременно. След като започне изпълнението на конкретните граждански облигационни правоотношения свързани с ползване на енергия и природен газ би се създадо положение на правна несигурност ако се търси промяна със задна дата в тези отношения.

Необходимо е да се обърне внимание и на обстоятелството, че Комисията утвърждава пределни цени. В този смисъл решението на КЕВР е пречка енергийните предприятия да договарят цени, които са по-високи от утвърдените от КЕВР, но не е пречка за прилагане на цени, които са по-ниски от утвърдените от КЕВР. В последния случай потребителите, чрез своите сдружения, в рамките на равнопоставените граждански правоотношения могат да договорят с енергийното предприятие по-ниски цени, които да се прилагат в облигационните им отношения, без да се изменя решението на КЕВР. Единственото изискване е по-ниските цени да се прилагат еднакво и равнопоставено по отношение на всички потребители на обслужваната от предприятието територия, с оглед да не бъдат засегнати разпоредбите, защитаващи конкуренцията и забраняващи дискриминацията, а енергийното предприятие следва да спазва всички свои задължения по отношение на изискванията за качество и сигурност на предоставяните услуги, включително за извършване на разходи за поддръжка и развитие на мрежите. В този смисъл предвиденото от ЗЕ правомощие на КЕВР да регулира цените на енергийните предприятия не изключва изцяло свободата на договаряне. Възможността потребителите да договорят с енергийното предприятие прилагането на цени, които са по-ниски от утвърдените от КЕВР е отразена в разпоредбата на чл. 36а, ал. 3 от ЗЕ, съгласно която в срок до 7 дни след получаването на решението лицензиантът публикува на интернет страницата си утвърдените пределни цени и цените по договорите с клиентите. Изложеното е в подкрепа на извода, че решенията на КЕВР не рефлектират пряко в правната сфера на потребителите. Утвърдените от КЕВР цени ще се прилагат при липса на постигната договореност между енергийното предприятие и потребителите на обслужваната територия за прилагане на по-ниски цени.

Следователно, потребителите разполагат с възможност за защита на правата и интересите си чрез извън съдебни способи, а по съдебен ред защитата на обществения интерес се осъществява по реда на контрола за законност от прокуратурата на Република България, поради което искането на Омбудсмана за допускане на съдебно оспорване на решенията на КЕВР за утвърждаване на пределни цени от страна на отделни потребители е неоснователно. В допълнение, искането касае целесъобразността на приетия от Народното събрание закон, а не неговата конституционосъобразност. При условие, че потребителите не постигнат по договорен път прилагането на по-ниски цени, не може да се приеме за целесъобразно искането да се допусне потребителите да атакуват по съдебен ред държавния орган, който реално защитава техните права и законни интереси. Подобно законодателно решение следва внимателно да се прецени, тъй като би могло да блокира дейността на регулаторния орган и на съда.

Независимо от посочените проблеми в искането на Омбудсмана, то е неоснователно на още едно основание. Разпоредбата на чл. 21, ал. 1 от АПК е законова, а не конституционна норма и евентуалното ѝ неспазване при приемането на закон не може да бъде основание за установяване на противоконституционността на закона.

1. Относно твърдението, че оспорената разпоредба противоречи на чл. 4, ал. 1 от Конституцията

В искането се поддържа, че чл. 36а, ал. 2 от ЗЕ влиза в противоречие с принципа на правовата държава, включващ и изискването законодателят да урегулира обществените отношения ясно и точно. Според Омбудсмана въвеждането в законодателството на спорни правни квалификации не е в синхрон с това изискване. В допълнение посочва, че правната уредба съгласно чл. 4, ал. 1 от Конституцията трябва така да бъде оформена, че да не

затруднява правоприлагането, както и ограничава правото на защита на гражданите при нарушаване или застрашаване на техните права и законни интереси, и че принципът на правовата държава изисква създаването на ясна, вътрешно свързана и безпротиворечива правна уредба.

Искането в тази му част е неоснователно по следните съображения:

Посочването в правна норма на закон, че даден административен акт представлява индивидуален административен акт, цели именно избягване на ненужни противоречиви тълкувания и спорове и постигане на правна сигурност при регулиране на обществените отношения. В искането на Омбудсмана не е разгледана създадената чрез ЗЕ ясна, вътрешно свързана и безпротиворечива правна уредба, осигуряваща ефективна защита на потребителските интереси.

2. Относно твърдението, че оспорената разпоредба противоречи на чл. 56 от Конституцията на Република България

В подкрепа на твърдението в искането на Омбудсмана за противоречие на оспорения текст с чл. 56 от Конституцията на Република България се излагат аргументи, че в резултат от възприетото законодателно решение, на практика гражданите се лишават от право на защита, когато са нарушени или застрашени техни права и законни интереси.

Искането в тази му част е неоснователно по следните съображения:

Както беше посочено по-горе, гражданите – потребители на електрическа енергия и природен газ, имат възможност да представят своите становища пред административния орган преди приемане на решение за утвърждаване на пределни цени от КЕВР, да преговарят с енергийното предприятие, с което са в договорни отношения за прилагане на по-ниски цени от утвърдените от КЕВР, а в защита на обществения интерес прокуратурата упражнява надзор за законност в административния процес, като може да подаде протест срещу съответния индивидуален административен акт. Дефинирането в оспорения текст от чл. 36а, ал. 2 от ЗЕ на правния характер на решенията на КЕВР за утвърждаване на цени не оказва пряко влияние върху правото на защита на нарушени или застрашени права или законни интереси на гражданите. При извършване на анализ на изложените от Омбудсмана аргументи следва да се отчете спецификата на обществените отношения, свързани със снабдяване с електрическа енергия и природен газ, а именно че клиентите следва да бъдат снабдявани при равнопоставени и недискриминационни условия, включително по отношение на цените по конкретните договори. Практическото приложение на това разбиране води до извод, че всеки клиент може със своите самостоятелни активни действия да се противопоставя на възможните източници на нарушаване или застрашаване на неговата правна сфера, но следва да постигне ефект, който да се приложи по отношение на всички клиенти от съответната група. Считаме, че заложеният в искането на Омбудсмана индивидуализъм е принципно неприемлив на разглежданите обществени отношения. Възприетият от законодателя подход на уреждане на възможностите за защита на интересите на клиентите - потребители на електрическа енергия и природен газ, като колективни интереси, от независим регулаторен орган в административно производство и от прокуратурата в съдебно производство за контрол за законосъобразност на административните актове, осигурява балансираност и съразмерност на законодателната уредба и не са налице основания за установяване на противоконституционност на отделни текстове от тази уредба.

3. Относно твърдението, че оспорената разпоредба противоречи на чл. 120, ал. 1 от Конституцията на Република България

В искането се поддържа, че въпреки предоставената от чл. 13, ал. 9 от ЗЕ възможност за обжалване законосъобразността на актовете на Комисията, разпоредбата на чл. 36а, ал. 2 от ЗЕ, която обявява решенията за утвърждаване на цени за доставка на електрическа енергия и природен газ на гражданите за индивидуални административни

актове, по същество ограничава тази възможност. Това законодателно решение, според Омбудсмана, нарушава разпоредбата на чл. 120, ал. 2 от Основния закон. В подкрепа на изложеното разбиране се цитира Решение № 14/2014 г. по к.д. №12/2014 г., с което Конституционният съд се произнася относно тълкуването на горепосочената разпоредба като приема, че се касае за необходимост от установяване на ефективен механизъм за противодействие на посегателствата върху правата и законните интереси на гражданите и юридическите лица. Омбудсманът посочва, че съгласно същото решение, достъпът до съда като самостоятелно основно право може да бъде стеснен само когато накърнява висш, признат от Конституцията публичен интерес, какъвто в случая не е посочен от законодателя при приемането на разпоредбата.

Искането в тази му част е неоснователно по следните съображения:

Неоснователно е твърдението за противоречие с чл. 120, ал. 2 от Конституцията на Република България, защото именно тази разпоредба определя, че правото на оспорване пред съд не е неограничено, а гражданите и юридическите лица могат да обжалват само онези административни актове, **които ги засягат**. Тълкувайки конституционната предпоставка за обжалваемост на административните актове, с решенията си Конституционният съд на Република България установява, че интересът от оспорването следва да е личен, пряк и непосредствен, както и законосъобразен и обоснован във всеки конкретен случай.

Правото на административно правосъдие, част от което се явява и правото на оспорване по чл. 147 АПК, е едно потестативно публично право, на което съответства задължение на съда да разгледа и разреши съобразно закона всяко заявено пред него оспорване на административен акт. Това задължение обаче няма да възникне в случаите, когато сезираният съд констатира наличието на факти, които изключват, погасяват или препятстват упражняването на правото на оспорване. Тези факти представляват процесуални пречки и правят оспорването недопустимо.

Конституционно прогласеното право на оспорване по съдебен ред не е неограничено. То е определено в строго визирани от самата Конституция и процесуалните норми рамка. В Решение на Конституционния съд № 5 от 17 април 2007 г. по конституционно дело № 11 от 2006 г. се казва: *„Легитимацията при съдебната защита на правата от страна на гражданите и юридическите лица срещу актове на изпълнителната власт, която допуска Конституцията, е максимално отворена, но не и безгранична“*.

В Решение № 5 от 17 април 2007 г. по конституционно дело № 11 от 2006 г. са изложени следните съображения: *„Трудно би могла да бъде споделена позицията дори и при възможно най-широкото разбиране за правен интерес, което включва необходимостта от законосъобразна дейност на изпълнителната власт, той да не се обосновава при упражняване на правото на защита пред съда. Формулата за интерес по презумпция не принадлежи към световните демократични стандарти в публичното право и е чужда в същата степен, както и вината по презумпция на съвременното наказателно право. Правното понятие за интерес се различава от политическото в житейския смисъл на думата, което понякога имплицитно се извежда от вредата за противника или ползата за съюзника. Конституционният съд счита, че във всички случаи при съдебно обжалване на актове на изпълнителната власт от страна на граждани и юридически лица интересът следва да се обосновава. Това произтича от изискването за правна сигурност, което е основен компонент на принципа за правовата държава (Решение № 1 от 2005 г. по к.д. № 8 от 2004 г.)*.

Неоснователно се явява позоваването на чл. 37 от Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО. Разпоредбата на чл. 37, т. 16 от Директива 2009/72/ЕО предвижда, че решенията на регулаторните

органи са напълно мотивирани и обосновани и подлежат на съдебен контрол. Решенията са обществено достъпни, като същевременно се запазва поверителността на чувствителната търговска информация. Според т. 17 от Директива 2009/72/ЕО държавите-членки гарантират, че на национално равнище съществуват подходящи механизми, съгласно които всяка страна, **засегната** от решение на регулаторния орган, има право да обжалва пред орган, който е независим от заинтересованите страни и от което и да е правителство.

Следователно нормите на чл. 37, т. 16 и т. 17 от Директива 2009/72/ЕО също не визират абсолютно и неограничено право на оспорване на решенията на регулатора, защото и те поставят изискване съответната страна да е **засегната** от решение на регулаторния орган, за да може да го оспорва.

Съгласно чл. 288, т. 3 от Договора за функциониране на Европейския съюз директивата е акт, който обвързва по отношение на постигането на даден резултат от държавите-членки, до които е адресиран, като оставя на националните власти свобода при избора на формата и средствата за постигане на този резултат. В случая преследваният, гарантиран от Директива 2009/72/ЕО резултат, е постигнат с нормата на чл. 13, ал. 7 от ЗЕ, предвиждаща обжалваемост на решенията на регулаторния орган, но само от техните адресати. По този начин на национално ниво е въведен подходящ механизъм, съгласно който всяка страна, **засегната** от решение на КЕВР, има право да го обжалва пред съда, който е независим от заинтересованите страни и от правителството. Както чл. 37, т. 16 и т. 17 от Директива 2009/72/ЕО, така и чл. 13, ал. 7 от ЗЕ не съдържат ограничение относно характера на решенията и степента на засягане. Но не това е целта и смисълът на тези разпоредби. Те дават само общата рамка на обжалваемост.

Действително нормите на чл. 37, т. 16 и т. 17 от Директива 2009/72/ЕО са пряк израз на правото на достъп до съд и на ефективна съдебна защита. Следва обаче да се подчертае, че това право не е безусловно. Многократно в своята практика Съдът на Европейския съюз е имал възможност да подчертае, че основните права, каквото е и правото на ефективна съдебна защита, не са абсолютни и че спрямо тях могат да се налагат ограничения, при условие, че те действително отговарят на преследваните от разглежданата мярка цели от общ интерес и че не представляват по отношение на следваната цел непропорционална и нетърпима намеса, която би могла да накърни самата същност на гарантираните по този начин права.

В практиката на Съда на Европейските общности (СЕС) Решението от 15 юли 1963 г. по дело № 25 от 1962 г. със страни *Plaumann & Co v Commission*, е основополагащо по отношение на правния интерес за обжалване, който следва да е личен, пряк и непосредствен. СЕС прилага установения от него критерий за допустимост на жалбите последователно в своята практика. В допълнение в редица свои решения (например в *Parti écologiste "les Verts" v European Parliament*, C-294/83, 23 април 1986) СЕС посочва, че установената от договорите пълноценна система за правна защита, чрез предвиденото право на държавите-членки, на Съвета или на Комисията, както и на Европейския парламент, Сметната палата и Европейската централна банка да сезират Съда за осъществяване на контрол относно законосъобразността на актовете на институциите на съюза, както и възможността за сезиране на СЕС чрез национален съд, осигурява на гражданите защита дори в случаите, когато те не могат да сезират пряко Съда поради липсата на изискуемите предпоставки – когато не са адресати на акта и нямат личен, пряк и непосредствен правен интерес от обжалването.

В много свои актове, СЕС подчертава, че критериите за допустимост на сезиране на съда са установени в съответствие с приетото в конституционните системи на държавите-членки.

Конституционният съд на Република България възприема в своите решения същото разбиране за предпоставките за съдебно оспорване. Например в Решение № 5 от 17 април 2007 г. по конституционно дело № 11 от 2006 г., Конституционният съд посочва, че „*Легитимацията при съдебната защита на правата от страна на гражданите и*

юридическите лица срещу актове на изпълнителната власт, която допуска Конституцията, е максимално отворена, но не и безгранична. В това отношение законодателят се е съобразил с разпоредбата на чл. 120, ал. 2 от основния закон и не е предвидил *actio popularis* или възможността на всеки всякога и за всички да атакува актове на изпълнителната власт, дори когато ничии права не са нарушени или потенциално застрашени. Именно възможността за въвеждане на *actio popularis* би влязла в противоречие с изискванията на чл. 120, ал. 2 от Конституцията и би следвало да се обяви за противоконституционна“.

В тази част от искането на Омбудсмана не са изложени никакви конкретни аргументи, които да обосноват като ефективно предлаганото решение хиляди граждани да атакуват по съдебен ред даден индивидуален административен акт, не е направен анализ на конкретните очаквани резултати от прилагането на практика на исканията на Омбудсмана, не са посочени необходимите финансови и други средства. Не става ясно как и дали ще бъде постигната визираната цел или ще бъде блокирана дейността на компетентния административен орган и на съда, в резултат от което и постигането на целта за осигуряване на ефективен механизъм за защита на потребителските интереси ще се осуети. В тази връзка следва да се обърне внимание и на масовия характер на предоставяните услуги, поради което внасянето на несигурност в тези обществени отношения може да създаде опасност и за обществения ред.

С оглед на изложените съображения считаме, че искането на Омбудсмана на Република България за обявяване противоконституционност на чл. 36а, ал. 2 от ЗЕ, в частта „което е индивидуален административен акт“ е неоснователно и следва да бъде отхвърлено.

Изказвания по т.2.:

Докладва Е. Маринова. Омбудсманът на Република България е сезирал Конституционния съд с искане за обявяване на противоконституционност на разпоредбата на чл. 36а, ал. 2 от ЗЕ в частта й, която определя решенията на КЕВР за утвърждаване на цени като индивидуални административни актове. Във връзка с искането е образувано конституционно дело, по което Комисията е конституирана като заинтересована страна и й е предоставен едномесечен срок за изразяване на становище. В искането си Омбудсманът излага твърдения, че оспорената разпоредба на ЗЕ противоречи на чл. 21, ал. 1 от АПК, противоречи на конституционни норми, тъй като нарушава принципите на правовата държава и правата и свободите на гражданите. Неосноваността на изложените от Омбудсмана аргументи следва да се извлече от конкретното съдържание на оспорената разпоредба, както и от спецификите на регулираните отношения в сектор Енергетика.

Основните аргументи, които работната група излага във връзка с неоснователността на искането, са в няколко групи. На първо място следва да се има предвид, че оспорената разпоредба на ЗЕ е приета през 2006 г., когато е бил в сила АПК, поради което употребяваният в нея израз „индивидуален административен акт“ има значението на чл. 21, ал. 1 от АПК. Според тази разпоредба „индивидуален административен акт“ е волеизявление, с което се създават права и задължения или непосредствено засягат права, свободи или законни интереси на отделни граждани или организации.

По своята правна същност решенията на КЕВР за утвърждаване на цени представляват индивидуални административни актове, които имат за адресати съответните енергийни предприятия. Това е така, тъй като според нормите на ЗЕ и на съответните Наредби за регулиране на цените в сектор Енергетика подлежащите на регулиране цени се образуват от енергийните предприятия, като за утвърждаването им подават съответни заявления. Оттук следва, че лицата с признат от закона правен интерес

да бъдат адресати на решенията на Комисията са именно тези енергийни предприятия. По отношение на потребителите на електрическа енергия, природен газ и топлинна енергия решенията на Комисията за утвърждаване на цени не съдържат властническо разпореждане, което едностранно да поражда промени в тяхната правна сфера, поради което те не са адресати на тези решения.

Тези особености, които се извличат от оспорената законова норма, обуславят и необосноваността на твърдението на Омбудсмана, че тази норма пряко нарушава правата и законните интереси на гражданите. В тази част искането на Омбудсмана се основава на косвени аргументи, които са извлечени от различни процедури по оспорване пред съда на индивидуални и общи административни актове. В този смисъл следва да се има предвид, че ограничаването на възможностите за оспорване по съдебен ред на решенията на КЕВР за определяне на цени на енергийните предприятия от страна на клиентите и потребителите на енергия и природен газ не произтичат пряко от нормата на чл. 36а, ал. 2 от ЗЕ, а произтичат от процесуалните норми на АПК. В чл. 147, ал. 1 от АПК изрично е регламентирано, че право да оспорват индивидуалния административен акт имат лицата, чиито права, свободи или законни интереси са нарушени или застрашени от него или за които той поражда задължения. Правен интерес да оспорват индивидуален административен акт е налице, когато лицето има пряк, личен и непосредствен интерес от това оспорване. Следва да се има предвид, че между КЕВР и жалбоподатели - потребителите не съществуват преки правоотношения, които са необходими за да обосновават пряк и непосредствен правен интерес, поради което е формирана непротиворечивата практика на ВАС, в която той достига до извода, че такъв директен интерес не е налице за жалбоподателите. Възприетата от съда практика за недопускане на оспорване от страна на отделни граждани на ценови решения не пречи защитата на обществен интерес в случаите, когато такава защита е необходима, предвид правомощията на Прокурора, които са регламентирани в АПК. Това разбиране е и в съответствие с нормите на Конституцията, които възлагат общия надзор за законност именно на Прокурора. От друга страна, самите потребители на електрическа енергия, природен газ и топлинна енергия имат предоставена от Закона възможност да изразяват своята позиция и становище в рамките на провежданите процедури във връзка с приемането на решенията за утвърждаване на цени в хода на общественото обсъждане. В тази част искането на Омбудсмана е неоснователно и на друго самостоятелно основание. Омбудсманът твърди, че оспорваната разпоредба на ЗЕ нарушава чл. 21, ал. 1 от АПК или нарушава законова норма, а не конституционна норма, поради което нарушение на законова норма не може да бъде основание за установяване на противоконституционност.

Работната група е изложила допълнителни подробни аргументи по отношение на неоснователността на искането на Омбудсмана в частта за противоречие на нормата с разпоредби на Конституцията, които регламентират принципите на правовата държава и правата и свободите на гражданите. Тези аргументи са подкрепени с аргументи, извлечени от съдебната практика в решения на Конституционния съд, решения на административните съдилища и в решения на съда на европейските общности.

Александър Йорданов и Димитър Кочков влизат в залата.

Предвид на тези общи и конкретни аргументи, работната група предлага на Комисията на основание чл. 20а, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Конституционния съд да приеме следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад;
2. Да приеме становище по конституционно дело № 8 от 2018 г., което да бъде изпратено на Конституционния съд на Република България.

С. Тодорова каза, че по същество няма въпроси, становището е добро. Има няколко редакционни бележки. Тодорова посочи на стр. 3, параграф: „Обстоятелството,

че ЗЕ предвижда възможност КЕВР да издава индивидуални и общи административни актове не означава, че решенията за утвърждаване на цени следва са общи административни актове.“ Между „следва“ и „са“ да се добави „да“.

Относно текста: „С разпоредбата на чл. 14 от ЗЕ, на лицата, които не са пряко засегнати от решенията на регулатора и не могат да бъдат страни в административното и в съдебното производство, е предоставена възможност да изразят становища преди приемане на съответното решение, като участват в провежданите открити заседания и обществени обсъждания.“ С. Тодорова обърна внимание, че откритите заседания не са за тях, а за адресата на решението. „Открити заседания“ да се задраска. Където се споменава „енергия и природен газ“ да бъде уеднаквено, защото не прави добро впечатление.

С. Тодорова прочете: „В този смисъл предвиденото от ЗЕ правомощие на КЕВР да регулира цените на енергийните предприятия не изключва изцяло свободата на договаряне.“ Тъй като тя въобще не я изключва, думата „изцяло“ е паразитна.

С. Тодорова предложи на стр. 8 „...предлаганото решение хиляди граждани..“ могат да го обжалват, да се замени с „неограничен брой граждани“ или „всеки гражданин“.

И. Н. Иванов установи, че няма други коментари от страна на членовете на Комисията и подложи на гласуване проекта на решение.

Във връзка с изложеното и на основание чл. 20а, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Конституционния съд Комисията

РЕШИ:

1. Приема доклад относно конституционно дело № 8 от 2018 г., образувано по искане от Омбудсмана на Република България за установяване на противоконституционност на чл. 36а, ал. 2 от Закона за енергетиката в частта „което е индивидуален административен акт“;

2. Приема становище по конституционно дело № 8 от 2018 г., което да бъде изпратено на Конституционния съд на Република България.

В заседанието по **точка втора** участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Решението е взето с **девет гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Светла Тодорова - за, Ремзи Осман – за, Александър Йорданов - за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонова – за, Димитър Кочков – за, Пенка Трендафилова – за), от които **четири гласа** (Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката и **два гласа** (Димитър Кочков, Пенка Трендафилова) на членовете на Комисията със стаж във ВиК сектора.

По т.3. Комисията разгледа доклад относно **Доклад в съответствие с чл. 80 от Регламент (ЕС) 2015/1222 на Комисията от 24 юли 2015 година за установяване на насоки относно разпределянето на преносната способност и управлението на претоварването.**

В съответствие с разпоредбите на чл. 80 от Регламент на (ЕС) 2015/1222 на Комисията от 24 юли 2015 година за установяване на насоки относно разпределянето на преносната способност и управлението на претоварването (Регламент 2015/1222, Регламента), следва да се поделят разходите свързани с въвеждане, изменение и

функциониране на единното свързване на пазарите за ден напред и в рамките на деня, между независимите оператори на пазара на енергия (НОПЕ) и операторите на преносни системи (ОПС) във всяка държава членка.

На 19 март 2018 г. се е провела среща между представители на НОПЕ, ОПС, националните регулаторни органи (НРО), Агенцията за сътрудничество на регулаторите на енергия (АСРЕ) и Европейската комисия (ЕК) на която са обсъдени принципите за поделение на разходите. В рамките на дискусиата са представени два модела за поделение на разходите съгласно чл. 80, пар. 1 и пар. 2, б. а), б. б) и б. в) от Регламент 2015/1222.

– **Модел А** предвижда разходите да се разпределят като обща сума за държавата членка, в съответствие с формулата за разпределяне на разходите между държавите членки, като след това тези разходи се поделят в рамките на държавите членки между ОПС и НОПЕ;

– **Модел В** предвижда разходите за разпределяне да се разпределят поотделно за ОПС, НОПЕ, и съвместни разходи. В този случай националният регулаторен орган следва да определи полагащия се дял от съвместните разходи между ОПС и НОПЕ. На последвала дискусия, след посочената среща, повечето национални регулатори предпочитат модел В.

Методиката за поделение на разходите, в съответствие с чл. 80, пар. 3 от Регламента следва да се прилага към сумата на общите оперативни разходи на ОПС, за да се изчисли дялът на общите разходи на всяка държава-членка или трета страна.

Формулата за споделяне, която се прилага към общите разходи, разходите за всяка държава-членка се определят по следната формула:

$$\frac{1}{8} \frac{1}{MS} + \frac{5}{8} \frac{C_x}{TC} + \frac{2}{8} \frac{TV_x}{TTV}$$

Където:

MS е общия брой държави-членки и трети държави;

C_x е потребление на електрическа енергия в MS_x ;

TC е общо потребление във всички държави-членки и в трети държави;

TV_x е търгуван обем в MS_x (сума от търгувания обем от всяка НОПЕ, участваща MS_x);

TTV е общ обем на търгувана електроенергия във всички държави-членки и трети държави.

Разпределението на общите разходи по чл. 80, пар. 2, б. а) от Регламента между всички НОПЕ и ОПС, участващи в пазарите „ден-напред“ и „в рамките на деня“, включва разходи, произтичащи от координирани дейности между НОПЕ и/или ОПС. Терминът координирани дейности се отнася за разходите, които попадат в обхвата на чл. 80, пар. 2 от Регламента, тъй като термина не е конкретно дефиниран, НОПЕ и ОПС определят този термин като разходи, които покриват:

- общи разходи от координирани дейности между НОПЕ и ОПС;
- общи разходи от координирани дейности само между НОПЕ;
- общи разходи от координирани дейности само между ОПС.

Изчисленията по формулата по-горе разходи за всяка държава членка следва на национално равнище да се разпределят между ОПС и НОПЕ. Съотношението на това разпределяне следва да се определя от националните регулаторни органи.

В изпълнение на изискванията на Регламент на 2015/1222 в КЕВР са постъпили годишни доклади от „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (ЕСО ЕАД) в качеството

на независим преносен оператор и от Българска независима енергийна борса ЕАД (БНЕБ ЕАД) в качеството на номиниран оператор на пазара на електроенергия, в които са представени данни за направените разходи по въвеждане, изменение и функциониране на единното свързване на пазарите.

В доклада на ЕСО ЕАД се посочва, че през 2017 г. дружеството не е направило разходи по въвеждане, изменение и функциониране на единното свързване на пазарите за ден напред и в рамките на деня, както и не е подписало съответните оперативни споразумения между всички системни оператори (ОПС) и борсови оператори (НОПЕ), които включват:

- споразумение за въвеждане, изменение и функциониране на единното свързване на единното свързване на пазарите за „ден-напред“;
- споразумение за въвеждане, изменение и функциониране на единното свързване на пазарите „в рамките на деня“.

В представения доклад ЕСО ЕАД посочва, че споразуменията ще се подпишат след съгласуване на текстовете и приложенията с всички засегнати страни през септември 2018 г.

В доклада на БНЕБ ЕАД са представени подробни данни (приложения 1 и 2) и са обяснени разходите по установяването, изменянето и функционирането на свързване на пазарите „ден-напред“ и пазарите „в рамките на деня“. Докладът с тези данни се публикува от АСРЕ, като надлежно се докладва чувствителната търговска информация.

БНЕБ ЕАД посочва, че в съответствие с първото и второто искания за изменение от страна на всички национални регулаторни органи (НРО) относно предложения от всички НОПЕ план за съвместно изпълнение на функциите на оператор за свързване на пазарите, считано от 14 февруари 2017 г., направените разходи за методологиите и развитието на пазарите „ден-напред“ и „в рамките на деня“, като паневропейските решения трябва да бъдат докладвани в съответствие с правилата за общото споделяне на разходите.

По оценка на БНЕБ ЕАД, общите разходи за 2017 г. (вкл. ОПС и НОПЕ), които са обект на поделяне са както следва:

1. За пазар „ден-напред“ – 17 348 EUR
2. За пазар „в рамките на деня“ – 73 155 EUR

Във връзка с разпределянето на разходите АСРЕ е изпратил въпросници до всички национални регулаторни органи (НРО) по електронна поща, включително и до КЕВР, за да установи в какво съотношение НРО на държавите членки са приели да разпределят общите разходи. От обобщените данни на АСРЕ се установява, че 24 държави членки¹ са приели съотношение за разпределяне на общите разходи между НОПЕ и ОПС: 50% на 50%, само 3 държави членки² са приели разходите да се поемат от ОПС 100%.

Предвид горепосоченото, на база на постъпилите доклади от БНЕБ ЕАД и ЕСО ЕАД, в съответствие с чл. 80, пар. 3 от Регламент 2015/1222, разходите свързани с въвеждане, изменение и функциониране на единното свързване на пазарите за „ден-напред“ и „в рамките на деня“, между НОПЕ и ОПС следва да се поделят в съотношение 50% на 50%.

¹ Austria, Belgium, Croatia, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Greece, Hungary, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Netherland, Norway, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Great Britain:

² Germany, Luxembourg, Northern Ireland:

Изказвания по т.3.:

Докладва М. Трифонов. В съответствие с разпоредбите на чл. 80 от Регламент 2015/1222 следва да се поделят разходите, свързани с въвеждане, изменение и функциониране на единното свързване на пазарите за ден напред и в рамките на деня, между независимите оператори на пазара на енергия (НОПЕ) и операторите на преносни системи (ОПС) във всяка държава членка.

На 19.03.2018 г. се е провела среща между представители на енергийните борси, операторите на преносни системи, националните регулаторни органи, Агенцията за сътрудничество на регулаторите на енергия и Европейската комисия, на която са обсъдени принципите за поделяне на разходите. В рамките на дискусиата са представени два модела. Модел А предвижда разходите да се разпределят като обща сума за държавата членка в съответствие с формулата, която е приета преди това. Модел В предвижда разходите за разпределяне да се разпределят поотделно за ОПС, НОПЕ и съвместни разходи. В този случай националният регулаторен орган следва да определи полагащия се дял от съвместните разходи между двете дружества. На последвалата дискусия повечето национални регулатори са предпочели модел В.

Разпределението на общите разходи по чл. 80, пар. 2 от Регламента между всички НОПЕ и ОПС, участващи в пазарите „ден-напред“ и „в рамките на деня“, включва разходи, произтичащи от координирани дейности между тях. Терминът *координирани дейности* се отнася за разходите, които попадат в обхвата на чл. 80, пар. 2 от Регламента. Тъй като терминът не е конкретно дефиниран, дружествата определят този термин като разходи, които покриват общите разходи за координирани дейности между НОПЕ и ОПС, и поотделно общи разходите на енергийните борси и на операторите на преносни системи.

В изпълнение на изискванията на Регламент на 2015/1222 в КЕВР са постъпили годишни доклади от ЕСО ЕАД и от Българска независима енергийна борса ЕАД.

Предвид горепосоченото, на база на постъпилите доклади от двете дружества, в съответствие с чл. 80, пар. 3 от Регламента, разходите, свързани с въвеждане, изменение и функциониране на единното свързване на пазарите за „ден-напред“ и „в рамките на деня“, между НОПЕ и ОПС, следва да се поделят в съотношение 50% на 50%.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 80, пар. 3 от Регламент 2015/1222 на Комисията от 24 юли 2015 година за установяване на насоки относно разпределянето на преносната способност и управлението на претоварването, работната група предлага на Комисията да обсъди и вземе следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад;

2. Да приеме решение, с което да даде насоки и указания, че общите разходи посочени в чл. 80 от Регламент (ЕС) 2015/1222 на Комисията от 24 юли 2015 година за установяване на насоки относно разпределянето на преносната способност и управлението на претоварването следва да се поделят между „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД и „Българска независима енергийна борса“ ЕАД в съотношение 50% на 50%.

С. Тодорова попита това решение с постоянен характер ли ще е или подлежи на промяна при промяна на някакви обстоятелства. Комисията завинаги ли казва *в съотношение 50% на 50%*?

М. Трифонов отговори, че към момента ще бъде с постоянен характер, тъй като все още се очаква от ЕСО ЕАД да даде пълната информация. Те очакват към м. септември да подпишат споразумение за участие в Управляващ комитет и в пазарното обединение, в което трябва да членуват. Когато има видимост и към техните разходи, решението би трябвало да остане постоянно.

С. Тодорова каза, че това е една от причините, поради което задава този въпрос. Как така ще стане постоянно, когато се види какви са им разходите, решението се приема сега?

М. Трифонов каза, че в решението е цитирано, че то е провокирано по този начин

да се разделят разходите на база на срещата между регулаторите и ЕК.

От страна на членовете на Комисията нямаше други въпроси и коментари по доклада.

И. Н. Иванов подложи на гласуване проекта на решение.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 80, пар. 3 от Регламент (ЕС) 2015/1222 на Комисията от 24 юли 2015 година за установяване на насоки относно разпределянето на преносната способност и управлението на претоварването, Комисията

Р Е Ш И:

1. Приема доклад относно Доклад в съответствие с чл. 80 от Регламент (ЕС) 2015/1222 на Комисията от 24 юли 2015 година за установяване на насоки относно разпределянето на преносната способност и управлението на претоварването;

2. Приема решение, с което дава насоки и указания, че общите разходи, посочени в чл. 80 от Регламент (ЕС) 2015/1222 на Комисията от 24 юли 2015 година за установяване на насоки относно разпределянето на преносната способност и управлението на претоварването, следва да се поделят между „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД и „Българска независима енергийна борса“ ЕАД в съотношение 50% на 50%,

В заседанието по **точка трета** участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонов, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Решението е взето с **девет гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Светла Тодорова - за, Ремзи Осман – за, Александър Йорданов - за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонов – за, Димитър Кочков – за, Пенка Трендафилова – за), от които **четири гласа** (Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонов) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

По т.4. Комисията, като разгледа доклад с вх. № Е-Дк-355 от 25.04.2018 г. относно заявление с вх. № Е-ЗЛР-И-2 от 31.01.2018 г. от „Акспо България“ ЕАД за изменение/допълнение на лицензия № Л-236-15 от 23.07.2007 г., издадена за дейността „търговия с електрическа енергия“, с включване на права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“ и на „координатор на комбинирана балансираща група“, и събраните данни от проведеното на 09.05.2018 г. открито заседание по преписката, установи следното:

Административното производство е образувано по постъпило в Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) заявление с вх. № Е-ЗЛР-И-2 от 31.01.2018 г. на „Акспо България“ ЕАД за изменение/допълнение на лицензия № Л-236-15 от 23.07.2007 г., издадена за дейността „търговия с електрическа енергия“, с включване на права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“ и „координатор на комбинирана балансираща група“, на основание чл. 21, ал. 1, т. 1, във връзка с чл. 51, ал. 1, т. 1 и чл. 39, ал. 5 от Закона за енергетиката (ЗЕ), и чл. 61, ал. 1 и ал. 2, т. 2 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (НЛДЕ).

За проучване на обстоятелствата в заявлението и приложенията към него е сформирена работна група със Заповед № 3-Е-16 от 28.02.2018 г. на председателя на Комисията.

Резултатите от извършения анализ на заявлението и приложенията към него са отразени в доклад с вх. № Е-Дк-355 от 25.04.2018 г., който е приет от КЕВР с решение по Протокол № 68 от 25.04.2018 г., т. 3. В изпълнение на разпоредбата на чл. 13, ал. 5, т. 1 от ЗЕ, на 09.05.2018 г. е проведено открито заседание, на което е присъствал представител на заявителя. Същият не е направил възражения по фактите, обстоятелствата и изводите, отразени в приетия доклад.

След проучване на обстоятелствата по образуваната преписка, Комисията приема за установено следното:

Видно от представеното удостоверение за актуално състояние с изх. № 20180112093553 от 12.01.2018 г., издадено от Агенцията по вписванията, и от служебно извършената справка на интернет страницата на Търговския регистър, правно-организационната форма на „Акспо България“ ЕАД е еднолично акционерно дружество с едностепенна система на управление, с ЕИК 175156562, със седалище и адрес на управление: гр. София 1756, ул. „Лъчезар Станчев“ № 5, Софарма Бизнес Тауърс, Сграда „Б“, ет. 8.

Дружеството е с предмет на дейност: предприемачество, сделки с енергия и ресурси, след като получи лиценз, когато това е приложимо, търговска дейност, строителство, инженерни услуги, закупуване на стоки с цел препродажбата им в първоначален или преработен вид, превози, спедиторска дейност, складова дейност, комисионни сделки, както и всякаква друга дейност, незабранена със закон или друг нормативен акт.

Дружеството се управлява от съвет на директорите с членове Петер Франк Шерен, Харалд Герхард Гаук и Диана Атанасова Чобанова-Иванова. Представители на „Акспо България“ ЕАД са Харалд Герхард Гаук и Диана Атанасова Чобанова-Иванова, действащи поотделно.

Размерът на капитала на дружеството е 9 000 000 (девет милиона) лв. и е изцяло внесен. Едноличен собственик на капитала на „Акспо България“ ЕАД е Акспо Интернешънъл СА, идентификация В103420, чуждестранно юридическо лице, държава: Люксембург.

Предвид горното, „Акспо България“ ЕАД е лице, регистрирано по Търговския закон, следователно отговаря на условията на чл. 40, ал. 1 от ЗЕ и чл. 10, ал. 1 от НЛДЕ.

„Акспо България“ ЕАД е регистрирано по Закона за данъка върху добавената стойност (ЗДДС) лице с идентификационен номер BG175156562, видно от представеното удостоверение за регистрация от 16.05.2007 г., издадено от Национална агенция за приходите.

Въз основа на представените декларации по чл. 11, ал. 2, т. 2, б. „а“, б. „б“, б. „в“, б. „г“ и б. „д“ от НЛДЕ от членовете на съвета на директорите на дружеството се установява, че същите не са лишени от правото да упражняват търговска дейност и не са осъждани с влязла в сила присъда за престъпление против собствеността или против стопанството, както и че дружеството не е обявено в несъстоятелност, не е в производство за обявяване в несъстоятелност, не е в ликвидация, не му е отнемана лицензия за търговия с електрическа енергия, както и не му е отказвано издаването на лицензия за същата дейност. Следователно изменението на лицензията за дейността „търговия с електрическа енергия“ на „Акспо България“ ЕАД няма да е в противоречие с чл. 40, ал. 4, т. 1, 2 и 3 от ЗЕ.

Следва да се има предвид, че Комисията е издала на дружеството лицензия за дейността „търговия с електрическа енергия“ за срок до 23.07.2027 г. Исканото изменение с допълване на лицензията с права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“ и „координатор на комбинирана балансираща група“ предполага качеството търговец на електрическа енергия. Предвид изложеното, при изменение на съществуващата лицензия срокът на изпълнение на дейността на координатор не може да надвишава този по лицензията. В случай че същата бъде допълнена с новата дейност,

сроктът за упражняването ѝ не може да бъде по-дълъг от срока на лицензията за „търговия с електрическа енергия“.

Относно наличието на технически и материални ресурси за осъществяване на дейността „търговия с електрическа енергия“, с включени права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“ и на „координатор на комбинирана балансираща група“:

Видно от регистъра на търговските участници на пазара на електрическа енергия, публикуван на интернет страницата на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (ЕСО ЕАД), „Акспо България“ ЕАД е регистрирано като търговец на електрическа енергия с ID № 32XEGL-BULGARIAC, като към момента е със статус „Активен“.

Дружеството е представило копие от сключен на 14.02.2013 г. със „Софарма имоти“ АД СИЦ договор за наем на офис помещения, част от административно-търговски комплекс „Софарма Бизнес Тауърс“, находящи се на адрес гр. София, район „Изгрев“, ул. „Лъчезар Станчев“ № 5, сграда „Б“, ет. 8.

Дружеството посочва, че техническото поддържане на офис техниката, оборудването и консумативите, както и на общия софтуер, използван от дружеството, е възложено чрез договор на външна компания.

„Акспо България“ ЕАД има тройна резервираност на достъпа до интернет, ползвайки услугите на 3 отделни независими един от друг интернет доставчика: 2 броя с оптична свързаност и 1 бр. 4G мрежа. За достъп до интернет се ползват двойно физически и програмно резервирани защитни стени с възможност за криптиране на данните, вградена защита против проникване, филтър на приложения и сайтове, антивирусна защита, с възможност за обработка на до 100 000 работни сесии едновременно и работа с IP Sec и SSL VPN тунели. Във вътрешната мрежа работните места ползват специализирани настолни и мобилни компютри със стандартна минимална конфигурация: процесори Intel i5, 8 GB RAM, 1GBit LAN port, 120 BG SSD, Docking Station, 23“ монитора. За съхранение на данните се използва 1 бр. специализиран ASUSTOR NAS сървър с RAID масив, с ежедневен backup на данните. За целите на счетоводния отдел се ползва отделен специализиран сървър, работещ с лицензирана ОС MS Server 2012 за работа със специализирани лицензирани програми за нуждите на отдела.

Всички работни станции използват само лицензирани програмни продукти като: MS Windows 7 Pro, Home, MS Windows 10 Pro, MS Office 2013 -2016, антивирусна защита Avira Pro Business Edition.

„Акспо България“ ЕАД използва и специализиран софтуер, предоставен от дружеството майка, наречен „ENDUR“. Този софтуер представлява търговска програма, в която се въвежда информация за всички сделки с електрическа енергия, която има връзка и с други програмни продукти, използвани от дружеството за риск мениджмънт и изготвяне на доклади за търговски резултати. На базата на „ENDUR“ се подготвя и информацията, нужна за докладването на сделки във връзка с прилагането на Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на съвета относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия (REMIT).

Техническите средства и офис техника, използвани при извършването на дейности, свързани с лицензионната дейност на „Акспо България“ ЕАД, са следните:

- работна станция GygabyteBRIX 6500 i7, 8GB RAM 120 SSD, операционна система Windows 10 Pro, текстообработка – WORD 2016, електронни таблици – Excel 2016, електронна поща – Outlook 2016, Антивирусен софтуер :Avira Antivirus Pro Business Edition, 2 бр. монитори HP 23” Standard LCD monitor 1980x1080, HDMI, DVI, DP, VGA;

- Мобилна работна станция ACER Travelmate 57060G, 8GB RAM, 120 SSD, порт репликатор за станция Toshiba Dynadock USB 3.0, операционна система Windows 10 Pro, текстообработка – WORD 2016, електронни таблици – Excel 2016, електронна поща –

Outlook 2016, Антивирусен софтуер :Avira Antivirus Pro Business Edition, 2 бр. монитори HP 23” Standard LCD monitor 1980x1080, HDMI, DVI, DP, VGA;

- Мобилна работна станция Fujitsu Lifebook AH552/SL, 8GB RAM, 120 SSD, порт репликатор за станция Toshiba Dynadock USB 3.0, операционна система Windows 10 Pro, текстообработка – WORD 2016, електронни таблици – Excel 2016, електронна поща – Outlook 2016, Антивирусен софтуер :Avira Antivirus Pro Business Edition, 2 бр. монитори HP 23” Standard LCD monitor 1980x1080, HDMI, DVI, DP, VGA;

- 2 бр. работни станции GygabyteBRIX 6200 i5, 8GB RAM 120 SSD, операционна система Windows 10 Pro, текстообработка – WORD 2016, електронни таблици – Excel 2016, електронна поща – Outlook 2016, Антивирусен софтуер :Avira Antivirus Pro Business Edition, 2 бр. монитори HP 23” Standard LCD monitor 1980x1080, HDMI, DVI, DP, VGA;

- работна станция Gygabyte AMD Phenom II, 8GB RAM, 120 SSD, операционна система Windows 10 Pro, текстообработка – WORD 2016, електронни таблици – Excel 2016, електронна поща – Outlook 2016, Антивирусен софтуер :Avira Antivirus Pro Business Edition, 2 бр. монитори HP 22” Standard LCD monitor 1980x1080, HDMI, DVI, DP, VGA;

- Мрежови компоненти: Zyxel USG-310 Firewall, Zyxel GS2210-48 Network Switch, 2 бр. Zyxel NWA5123-AC 802.A/C Wireless Access point, 2 бр. Zyxel NWA 5121-NI 802.G/N Wireless Access point, Zyxel POESwitch 2210-8HP;

- принтер, копи и скенер – brother MFC 8880DN, MFC 8510DN Brother HL-4150 CDN colour printer, Fujitsu Scan Snap IX500 и др.

Правното обслужване на „Акспо България“ ЕАД се извършва от правна дирекция на АХРО в централата в Швейцария във връзка с договарянето на условията на рамкови споразумения с международни партньори и с дейности, свързани със законодателството на ЕС.

Относно наличието на човешки ресурси и опит за осъществяване на дейността „търговия с електрическа енергия“, с включени права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“ и „координатор на комбинирана балансираща група“:

„Акспо България“ ЕАД е част от швейцарската Акспо Груп, чийто основен предмет на дейност е търговия, доставка и производство на електроенергия и газ. Акспо купува и продава електроенергия, газ и свързани с енергетиката финансови продукти в цяла Европа. Чрез своите дъщерни дружества Акспо е представено на всички главни европейски пазари и има лицензии и акредитации за търговия на най-важните енергийни борси. Дъщерни дружества са регистрирани в 23 европейски страни, като Акспо има много активно присъствие не само в Централна и Западна Европа, но и в Скандинавските страни, Италия, Иберийския полуостров и на Балканите (България, Гърция, Румъния, Турция, Сърбия, Македония, Хърватия и Албания).

„Акспо България“ ЕАД започва активна търговска дейност считано от 01.10.2008 г. Дружеството посочва, че отговаря на всички законови изисквания за извършване на търговска дейност с електрическа енергия на територията на страната, за осъществяване на трансграничен обмен на електрическа енергия и че е вписано в регистъра на ползвателите, покрили изискванията за участие в тръжни процедури за разпределение и предоставяне на налична пропускателна способност на всички български граници. Дружеството е регистрирано от оператора на българския борсов пазар БНЕБ ЕАД и има право да участва на борсовия пазар чрез подаване на предложения за продажба/покупка на електрическа енергия.

Броят на работещите в „Акспо България“ ЕАД към януари 2018 г. е 50 души, видно от представената справка за актуалното състояние на действащите трудови договори от НАП към 15.01.2018 г. Дружеството посочва, че персоналет е нает след внимателен подбор и оценка на професионалните умения и личностните качества. През първите

месеци на активна търговска дейност с електрическа енергия новонаетият персонал на „Акспо България“ ЕАД е бил обучен в централния офис на Акспо в Швейцария. Стратегията на компанията-майка по отношение развитието на персонала включва непрекъснато обучение и систематичното повишаване на компетентността на специалистите в областта на предмета на дейност на дружеството.

Към месец януари 2018 г. организационната структура на „Акспо България“ ЕАД включва седем отдела, изпълняващи следните функции:

- Отдел „Електрическа енергия“ и отдел „Управление на енергийно портфолио“ – обмен на информация с оператора на електроенергийната система, вкл. вътрешни графици за обмен на електрическа енергия; подаване на оферти за участие в търгове за разпределение на търговски права за пренос, организирани от ЕСО ЕАД; подаване на оферти за участие в търгове за закупуване на електрическа енергия от производители в страната; сетълмент и отчитане на сделките; участие на борсовия пазар на електрическа енергия в България, организиран от БНЕБ ЕАД; проучване работата на други енергийни пазари и борси; прогнозиране на производствата на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници; маркетингови проучвания и др.;

- Отдел „Контрол на сделки“ – потвърждения на сделки с електрическа енергия; съгласуване с търговски партньори на параметрите на сключените сделки; проверка в търговската система на АКСПО на параметрите на сключените сделки;

- Отдел „Бек офис“ – докладване по REMIT на сделки с електрическа енергия; съгласуване с партньорите на параметрите на сключените сделки и на докладването им по REMIT, когато това е приложимо;

- Отдел „Газ“ – обработка на данни газ;

- Отдел „Развитие на оперативната дейност“ – проекти, свързани с електрическа енергия и газ;

- Финансово-счетоводен отдел – дейности, свързани основно със спазването на всички изисквания на счетоводното, данъчното, митническо и трудовото законодателство на Р България, както и на корпоративните правила и изисквания на Акспо.

Относно наличието на финансови възможности на заявителя за извършване на лицензионната дейност, включваща права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“ и на „координатор на комбинирана балансираща група“, както и на финансови гаранции и обезпечения за сключване на сделки за търговия с електрическа енергия съгласно Правилата за условията и реда за предоставяне на достъп до електропреносната и електроразпределителните мрежи (Правилата).

„Акспо България“ ЕАД е представило годишните финансови отчети за 2014 г., 2015 г. и 2016 г., както и бизнес план за периода 2018 г. – 2022 г. за управление и развитие на дейността „търговия с електрическа енергия“, заедно с прогнозни годишни финансови отчети.

От годишните финансови отчети за периода 2014 г. – 2016 г. е видно, че дружеството отчита печалба за 2014 г. и 2015 г., в размер на 1 494 хил. лв., съответно 88 хил.лв., и загуба в размер на -2 773 хил. лв. за 2016 г., като след извършен анализ на финансовото състояние на база обща балансова структура, общото финансово състояние на дружеството за периода 2014 г. – 2016 г. може да бъде определено като добро. Дружеството разполага със свободен оборотен капитал за обслужване на краткосрочните си задължения и има свободен собствен капитал за инвестиране в нови дълготрайни активи.

Прогнозните цени и количества, по които дружеството ще търгува електрическа енергия, са показани в следната таблица:

Показател	Мярка	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.
Средна цена за закупуване на ел.енергия за износ	лв./MWh	83,00	83,80	84,00	84,70	85,00

Средна цена на ел.енергията за покриване на портфолиото	лв./MWh	99,80	100,30	100,50	101,00	101,50
Количества търгувана ел.енергия	MWh	525 600	543 120	551 880	560 640	569 400

Прогнозните приходи, разходи и показатели за периода 2018 г. – 2022 г. са представени в таблицата по-долу:

Показатели в хил. лева	Прогноза				
	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.
Приходи от продажба на ел. енергия	84 385	88 823	91 523	95 351	97 927
Разходи за продажба на ел. енергия	705	719	733	748	763
Счетоводна печалба	240	366	395	438	461
Финансов резултат	216	330	355	394	415
ДА	184	178	169	173	175
СК	7 903	8 233	8 588	8 982	9 397
КА/КП	1,97	1,97	2,00	2,04	2,10

Съгласно представения прогнозен отчет за приходите и разходите дружеството предвижда общите приходи да нарастват през всяка година от бизнес плана и от 84 385 хил. лева за 2018 г. да достигнат до 97 927 хил. лева през 2022 г.

Със същия темп е прогнозирано да нарастват и разходите за продажба на електрическа енергия и от 705 хил. лева за 2018 г. да достигнат 763 хил. лева през 2022 г.

„Акспо България“ ЕАД очаква печалбата да се увеличи от 123 хил. лв. за първата година на лицензионна дейност на 390 хил. лв. за 2022 г.

Краткосрочните задължения се увеличават, като за 2018 г. те са предвидени да бъдат в размер на 7 900 хил. лв., а в края на периода достигат 8 366 хил. лв., основно в резултат на увеличение на търговските задължения.

Размерът на краткотрайните активи и краткосрочните пасиви определя добри стойности на коефициента на обща ликвидност и възможността на дружеството да покрива краткосрочните си задължения с наличните краткотрайни активи.

Дружеството е представило писмено потвърждение от „БНП Париба СА“ – клон София с изходящ № 171 от 29.01.2018 г, според което „Акспо България“ ЕАД е клиент на банката с открита сметка, средствата по която са предназначени единствено за изпълнение на задълженията на дружеството при осъществяване на лицензионна дейност „търговия с електрическа енергия“, наличността по която към 29.01.2018 г. е 3 178 282 лв. Сумата по сметката е в размер, съответстващ на изискванията на чл. 19, ал. 2 и ал. 3 от Правилата, видно от стойността на оборота от търговия с електрическа енергия на територията на Република България за 2016 г. съгласно представения в Комисията годишен финансов отчет.

Въз основа на гореизложеното може да се направи извод, че ако спази заложените в бизнес плана параметри, „Акспо България“ ЕАД ще притежава финансови възможности за извършване на дейността „търговия с електрическа енергия“, допълнена с права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“ и „координатор на комбинирана балансираща група“..

Договори за участие в стандартна и комбинирана балансиращи групи

На основание чл. 12, ал. 1 от НЛДЕ и чл. 19, ал. 1 и ал. 2, във връзка с чл. 11, т. 9 от ПТЕЕ, „Акспо България“ ЕАД е представило проект на „Договор за участие в стандартна балансираща група“ и проект на „Договор за участие в комбинирана балансираща група“. След преглед на представените проекти на договори е установено, че същите имат съдържание, съответстващо на изискванията на чл. 12, ал. 2 от НЛДЕ. Представени са

също така и проекти на „Общи принципи за разпределяне на небаланси в балансиращата група“, въз основа на които небалансите се разпределят справедливо и равнопоставено на всеки член от групата и в съответствие с ПТЕЕ.

Предвид гореизложеното, Комисията счита искането на „Акспо България“ ЕАД за изменение/допълнение на лицензия № Л-236-15 от 23.07.2007 г. за дейността „търговия с електрическа енергия“, с включване на права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“, за основателно и е необходимо лицензията да бъде изменена, както следва:

I. В т. 1 „Определения и приложения“ се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова т. 1.1.6. със следното съдържание:

„1.1.6. „Правилата за измерване“ са Правила за измерване на количеството електрическа енергия (обн. ДВ, бр. 98 от 2013 г.), с всички последващи изменения и допълнения;“

2. Създава се нова т. 1.1.7. със следното съдържание::

„1.1.7. „Правилата на мрежите“ са Правила за управление на електроразпределителните мрежи (обн. ДВ, бр. 66 от 2007 г.) и Правила за управление на електроенергийната система (обн. ДВ, бр. 6 от 2014 г.), с всички последващи изменения и допълнения;“

3. Създава се нова т. 1.1.8. със следното съдържание:

„1.1.8. „Тарифата“ е Тарифата за таксите, които се събират от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране по ЗЕ (обн. ДВ, бр. 89 от 2004 г.), с всички последващи изменения и допълнения;“

4. Създава се нова т. 1.1.9. със следното съдържание:

„1.1.9. „Участник“ е:

а) член на стандартна балансираща група съгласно Правилата за търговия;

б) член на комбинирана балансираща група съгласно Правилата за търговия.“

II. В т. 2 „Общи положения“ се правят следните изменения:

1. Т. 2.1. се изменя така:

„2.1. С тази лицензия Комисията за енергийно и водно регулиране, наричана по-нататък „комисията“, разрешава на лицензианта да извършва дейността „търговия с електрическа енергия“ („лицензионната дейност“), включително дейностите „координатор на стандартна балансираща група“ и „координатор на комбинирана балансираща група“, в съответствие с разпоредбите на ЗЕ, подзаконовите актове по неговото прилагане, с действащото законодателство, с общите и индивидуалните административни актове, издавани от комисията, регламентиращи тази дейност, както и с установената добра национална и международна практика.“

2. Т. 2.2. се изменя така:

„2.2. С тази лицензия се предоставят права и се определят задължения на лицензианта на територията на Република България;“

3. Т. 2.2.1. се изменя така:

„2.2.1. Да сключва сделки за покупка на електрическа енергия по свободно договорени цени, изключително с цел продажба, от производители, извън определената

разполагаемост за производство на електрическа енергия по реда на чл. 21, ал. 1, т. 21 от ЗЕ, от други търговци, на които е издадена лицензия за търговия с електрическа енергия, от балансиращия или от борсовия пазар на електрическа енергия;“

4. Т. 2.2.2. се изменя така:

„2.2.2. Да сключва сделки за продажба на електрическа енергия на клиенти, на други търговци, на които е издадена лицензия за търговия с електрическа енергия, на производители на пазара на електрическа енергия, на балансиращия и на борсовия пазар на електрическа енергия съгласно Правилата за търговия;“

5. Създава се нова т. 2.2.3 със следното съдържание:

„2.2.3. Да осъществява дейностите „координатор на стандартна балансираща група“ и „координатор на комбинирана балансираща група“ и да прилага общи недискриминационни условия за разпределение на небаланс между отделните членове в групата, спазвайки действащото законодателство и прилагайки разумни бизнес методи и модели в съответствие с добрите международни практики, с цел по-добро планиране на баланса в балансиращата група, генерацията, потреблението и обмените между балансиращи групи. За изпълнението на това задължение лицензиантът е длъжен:

- да изготвя ясни и прозрачни процедури за регистрация на членовете на балансиращата група и за смяната на координатор на балансираща група;
- да известява предварително видовете услуги, които предлага, и средствата, чрез които членовете на балансиращата група могат да получават актуална информация;
- да извършва прогнозиране, съгласуване, предоставяне и утвърждаване на графици за производство, потребление и обмен на електрическа енергия в рамките на балансиращата група и с други координатори на балансираща група;
- да извършва физически и финансов сетълмент по отношение на небалансите в балансиращата група;
- да изготвя правила за фактуриране, оспорване и изплащане на задължения на членовете на балансиращата група, системата за възстановяване на суми и/или компенсиране на същите;
- да изготвя „Методика за разпределение на общия небаланс между отделните членове на балансиращата група“.

6. В т. 2.3. думата „трансгранична“ се заличава.

III. В т. 3 „Специални условия“ се правят следните изменения:

1. В т. 3.1.1., буква „а“, думата „дейността“ се заменя с думата „дейностите“.
2. В т. 3.1.1., буква „б“, думата „двустранните“ се заменя с думата „сключените“.
3. В т. 3.2.1. думата „дейността“ се заменя с думата „дейностите“.
4. В т. 3.3.1. думата „дейността“ се заменя с думата „дейностите“, а изразът „не по-кратък от “ се заменя с „до“.
5. В т. 3.4.1. думата „дейността“ се заменя с думата „дейностите“.
6. В т. 3.4.2., буква „а“, думата „потребителите“ се заменя с изрази „клиентите и участниците“.
7. Т. 3.4.2., буква „б“, се изменя така:

„б) информационно и телекомуникационно оборудване, софтуерни продукти, които дават възможност за получаване и администриране на необходимата информация за изпълнение на задълженията по осъществяване на лицензионната дейност, включително и за дейностите „координатор на стандартна балансираща група“ и „координатор на комбинирана балансираща група“, в т.ч. за събиране, прехвърляне и обработване на данни и поддържане на контакт с участниците на пазара;“

8. В т. 3.4.2., буква „в“, думата „дейността“ се заменя с думата „дейностите“.

9. Т. 3.4.4. се изменя така:

„3.4.4. Лицензиантът осигурява и поддържа достатъчно на брой квалифициран персонал за осъществяване на дейностите по лицензията за:

а) сключване и изпълнение на договорите, както и на изискванията на Правилата за достъп, Правилата за търговия, Правилата за управление на електроенергийната система и на други приложими изисквания на енергийното законодателство;

б) редовно разплащане на дължимите суми по сключените договори;

в) работа с клиентите, включително по приемане, разглеждане и решаване на техни претенции;

г) упражняване на дейностите „координатор на стандартна балансираща група“ и „координатор на комбинирана балансираща група“;

д) работа с участниците в балансиращата група, включително по приемане, разглеждане и решаване на техни претенции.“

10. Т. 3.5. се изменя така:

„3.5. Взаимоотношения с клиенти и участници“

11. В т. 3.5.1. думата „потребителите“ се заменя с изрази „клиентите и участниците“.

12. В т. 3.5.2. думата „потребителите“ се заменя с изрази „клиентите и участниците“.

13. В т. 3.5.3. думата „потребителите“ се заменя с изрази „клиентите и участниците“.

14. В т. 3.5.4. думата „потребителя“ се заменя с изрази „клиента/участника“.

15. Т. 3.5.7. се изменя така:

„3.5.7. По решение на комисията лицензиантът организира за своя сметка провеждането на проучване от независими експерти за степента на удовлетвореност на клиентите и участниците от предоставяните услуги.“

16. Т. 3.5.8. се изменя така:

„3.5.8. За осигуряване защитата на клиентите и участниците лицензиантът изготвя и представя за одобряване от комисията Правила за работа с потребители – Приложение № 3 и договори за участие в стандартната и комбинираната балансиращи групи съгласно Правилата за търговия, включващи процедури за работа на координатора с участниците в балансиращите групи, реда и сроковете за получаване, разглеждане, проверка и отговор на подадени от участниците жалби – Приложение № 4 и Приложение № 5.“

17. Съществуващата т. 3.5.9. става т. 3.5.12., като думата „потребителите“ се заменя с думата „клиентите“.

18. Съществуващата т. 3.5.10. става т. 3.5.13., като изразът „Закона за енергетиката“ се заменя със съкращението „ЗЕ“.

19. Създава се нова т. 3.5.9. със следното съдържание:

„3.5.9. Лицензиантът е длъжен да осигурява участие на участниците, при условията на равнопоставеност и прозрачност, за начина на разпределение на небалансите между него и останалите участници.“

20. Създава се нова т. 3.5.10. със следното съдържание:

„3.5.10. Лицензиантът е длъжен да предоставя информация на участниците за индивидуалния им небаланс, общия небаланс на групата и цената за балансиране за всеки период на сетълмент.“

21. Създава се нова т. 3.5.11. със следното съдържание:

„3.5.11. Лицензиантът е длъжен да информира участниците за предстоящи промени в нормативната база, свързани с пазара на електрическа енергия, и за тяхното влияние върху него и отделните участници в групата.“

22. Т. 3.6.1. се изменя така:

„3.6.1. При осъществяване на лицензионната дейност лицензиантът предоставя търговски услуги на клиентите и участниците в съответствие с показателите за качество на обслужването, определени с решения на комисията, Приложение № 6 към тази лицензия.“

23. В т. 3.6.3. думата „дейността“ се заменя с „дейностите“.

24. В т. 3.8.1. изразът „Наредбата за лицензирането на дейностите в енергетиката“ се заменя с изрази „Наредбата и Правилата за търговия“.

25. В т. 3.8.4. изразът „Наредбата за лицензиране на дейностите в енергетиката“ се заменя с „Наредбата“.

26. В т. 3.8.5. думата „потребителите“ се заменя с изрази „клиентите и участниците“.

27. Създава се нова т. 3.8.8. със следното съдържание:

„3.8.8. Лицензиантът изготвя и предоставя на комисията регулярни отчети, обхващащи едногодишен период от дейността „търговия с електрическа енергия“, включваща права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“ и „координатор на комбинирана балансираща група“, и извънредни отчети, поискани от комисията, съдържащи информация съгласно Правилата за търговия.“

28. В т. 3.10.1. изразът „действащата тарифа за таксите, които се събират от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране по ЗЕ“ се заменя с „Тарифата“.

29. В т. 3.11.1. съществуващата т. 4 става т. 6, като „Приложение № 4“ се заменя с „Приложение № 6“.

30. В т. 3.11.1. се създават нови т. 4 и т. 5 със следното съдържание:

„4. Приложение № 4 – Договор за участие в стандартна балансираща група;

5. Приложение № 5 – Договор за участие в комбинирана балансираща група;“.

Изказвания по т.4.:

Докладва М. Трифонов. Резултатите от извършения анализ на заявлението и приложенията към него са отразени в доклад с вх. № Е-Дк-355 от 25.04.2018 г., който е приет от КЕВР с решение по Протокол № 68 от 25.04.2018 г., т. 3. В изпълнение на разпоредбата на чл. 13, ал. 5, т. 1 от ЗЕ на 09.05.2018 г. е проведено открито заседание, на което е присъствал представител на заявителя. Същият не е направил възражения по фактите, обстоятелствата и изводите, отразени в приетия доклад. Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 1, чл. 51, ал. 1, т. 1 и чл. 39, ал. 5 от Закона за енергетиката във връзка с чл. 9, ал. 5, чл. 13, ал. 5 и чл. 66, т. 1 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката, работната група предлага на Комисията да вземе следните решение:

1. Да измени лицензия № Л-236-15 от 23.07.2007 г. за дейността „търговия с електрическа енергия“, издадена на „Акспо България“ ЕАД, с ЕИК 175156562, със седалище и адрес на управление: гр. София 1756, ул. „Лъчезар Станчев“ № 5, като допълва същата с права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“ и на „координатор на комбинирана балансираща група“;

2. Одобрява на „Акспо България“ ЕАД бизнес план за периода 2018 г. – 2022 г., приложение към това решение и приложение към лицензия № Л-236-15 от 23.07.2007 г.

И. Н. Иванов отбеляза, че това е финално решение по това заявление. След като установи, че няма изказвания, председателят подложи на гласуване проекта на решение.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 1, чл. 51, ал. 1, т. 1 и чл. 39, ал. 5 от Закона за енергетиката във връзка с чл. 9, ал. 5, чл. 13, ал. 5 и чл. 66, т. 1 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

Р Е Ш И:

1. Изменя лицензия № Л-236-15 от 23.07.2007 г. за дейността „търговия с електрическа енергия“, издадена на „Акспо България“ ЕАД, с ЕИК 175156562, със седалище и адрес на управление: гр. София 1756, ул. „Лъчезар Станчев“ № 5, Софарма Бизнес Тауърс, Сграда „Б“, ет. 8, като допълва същата с права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“ и на „координатор на комбинирана балансираща група“, както следва:

I. В т. 1 „Определения и приложения“ се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова т. 1.1.6. със следното съдържание:

„1.1.6. „Правилата за измерване“ са Правила за измерване на количеството електрическа енергия (обн. ДВ, бр. 98 от 2013 г.), с всички последващи изменения и допълнения;“

2. Създава се нова т. 1.1.7. със следното съдържание::

„1.1.7. „Правилата на мрежите“ са Правила за управление на електроразпределителните мрежи (обн. ДВ, бр. 66 от 2007 г.) и Правила за управление на електроенергийната система (обн. ДВ, бр. 6 от 2014 г.), с всички последващи изменения и допълнения;“

3. Създава се нова т. 1.1.8. със следното съдържание:

„1.1.8. „Тарифата“ е Тарифата за таксите, които се събират от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране по ЗЕ (обн. ДВ, бр. 89 от 2004 г.), с всички последващи изменения и допълнения;“

4. Създава се нова т. 1.1.9. със следното съдържание:

„1.1.9. „Участник“ е:

- а) член на стандартна балансираща група съгласно Правилата за търговия;
- б) член на комбинирана балансираща група съгласно Правилата за търговия.“

II. В т. 2 „Общи положения“ се правят следните изменения:

1. Т. 2.1. се изменя така:

„2.1. С тази лицензия Комисията за енергийно и водно регулиране, наричана по-нататък „комисията“, разрешава на лицензианта да извършва дейността „търговия с електрическа енергия“ („лицензионната дейност“), включително дейностите „координатор на стандартна балансираща група“ и „координатор на комбинирана балансираща група“, в съответствие с разпоредбите на ЗЕ, подзаконовите актове по неговото прилагане, с действащото законодателство, с общите и индивидуалните административни актове, издавани от комисията, регламентиращи тази дейност, както и с установената добра национална и международна практика.“

2. Т. 2.2. се изменя така:

„2.2. С тази лицензия се предоставят права и се определят задължения на лицензианта на територията на Република България;“

3. Т. 2.2.1. се изменя така:

„2.2.1. Да сключва сделки за покупка на електрическа енергия по свободно договорени цени, изключително с цел продажба, от производители, извън определената разполагаемост за производство на електрическа енергия по реда на чл. 21, ал. 1, т. 21 от ЗЕ, от други търговци, на които е издадена лицензия за търговия с електрическа енергия, от балансиращия или от борсовия пазар на електрическа енергия;“

4. Т. 2.2.2. се изменя така:

„2.2.2. Да сключва сделки за продажба на електрическа енергия на клиенти, на други търговци, на които е издадена лицензия за търговия с електрическа енергия, на производители на пазара на електрическа енергия, на балансиращия и на борсовия пазар на електрическа енергия съгласно Правилата за търговия;“

5. Създава се нова т. 2.2.3 със следното съдържание:

„2.2.3. Да осъществява дейностите „координатор на стандартна балансираща група“ и „координатор на комбинирана балансираща група“ и да прилага общи недискриминационни условия за разпределение на небаланса между отделните членове в групата, спазвайки действащото законодателство и прилагайки разумни бизнес методи и модели в съответствие с добрите международни практики, с цел по-добро планиране на баланса в балансиращата група, генерацията, потреблението и обмените между балансиращи групи. За изпълнението на това задължение лицензиантът е длъжен:

- да изготвя ясни и прозрачни процедури за регистрация на членовете на балансиращата група и за смяната на координатор на балансираща група;
- да известява предварително видовете услуги, които предлага, и средствата, чрез които членовете на балансиращата група могат да получават актуална информация;

- да извършва прогнозиране, съгласуване, предоставяне и утвърждаване на графици за производство, потребление и обмен на електрическа енергия в рамките на балансиращата група и с други координатори на балансираща група;
- да извършва физически и финансов сетълмент по отношение на небалансите в балансиращата група;
- да изготвя правила за фактуриране, оспорване и изплащане на задължения на членовете на балансиращата група, системата за възстановяване на суми и/или компенсиране на същите;
- да изготвя „Методика за разпределение на общия небаланс между отделните членове на балансиращата група“.

6. В т. 2.3. думата „трансгранична“ се заличава.

III. В т. 3 „Специални условия“ се правят следните изменения:

1. В т. 3.1.1., буква „а“, думата „дейността“ се заменя с думата „дейностите“.
2. В т. 3.1.1., буква „б“, думата „двустранните“ се заменя с думата „сключените“.
3. В т. 3.2.1. думата „дейността“ се заменя с думата „дейностите“.
4. В т. 3.3.1. думата „дейността“ се заменя с думата „дейностите“, а изразът „не по-кратък от“ се заменя с „до“.
5. В т. 3.4.1. думата „дейността“ се заменя с думата „дейностите“.
6. В т. 3.4.2., буква „а“, думата „потребителите“ се заменя с изрази „клиентите и участниците“.
7. Т. 3.4.2., буква „б“, се изменя така:
 „б) информационно и телекомуникационно оборудване, софтуерни продукти, които дават възможност за получаване и администриране на необходимата информация за изпълнение на задълженията по осъществяване на лицензионната дейност, включително и за дейностите „координатор на стандартна балансираща група“ и „координатор на комбинирана балансираща група“, в т.ч. за събиране, прехвърляне и обработване на данни и поддържане на контакт с участниците на пазара;“
8. В т. 3.4.2., буква „в“, думата „дейността“ се заменя с думата „дейностите“.
9. Т. 3.4.4. се изменя така:
 „3.4.4. Лицензиантът осигурява и поддържа достатъчно на брой квалифициран персонал за осъществяване на дейностите по лицензията за:
 а) сключване и изпълнение на договорите, както и на изискванията на Правилата за достъп, Правилата за търговия, Правилата за управление на електроенергийната система и на други приложими изисквания на енергийното законодателство;
 б) редовно разплащане на дължимите суми по сключените договори;
 в) работа с клиентите, включително по приемане, разглеждане и решаване на техни претенции;
 г) упражняване на дейностите „координатор на стандартна балансираща група“ и „координатор на комбинирана балансираща група“;
 д) работа с участниците в балансиращата група, включително по приемане, разглеждане и решаване на техни претенции.“

10. Т. 3.5. се изменя така:

„3.5. Взаимоотношения с клиенти и участници“

11. В т. 3.5.1. думата „потребителите“ се заменя с израза „клиентите и участниците“.

12. В т. 3.5.2. думата „потребителите“ се заменя с израза „клиентите и участниците“.

13. В т. 3.5.3. думата „потребителите“ се заменя с израза „клиентите и участниците“.

14. В т. 3.5.4. думата „потребителя“ се заменя с израза „клиента/участника“.

15. Т. 3.5.7. се изменя така:

„3.5.7. По решение на комисията лицензиантът организира за своя сметка провеждането на проучване от независими експерти за степента на удовлетвореност на клиентите и участниците от предоставяните услуги.“

16. Т. 3.5.8. се изменя така:

„3.5.8. За осигуряване защитата на клиентите и участниците лицензиантът изготвя и представя за одобряване от комисията Правила за работа с потребители – Приложение № 3 и договори за участие в стандартната и комбинираната балансиращи групи съгласно Правилата за търговия, включващи процедури за работа на координатора с участниците в балансиращите групи, реда и сроковете за получаване, разглеждане, проверка и отговор на подадени от участниците жалби – Приложение № 4 и Приложение № 5.“

17. Съществуващата т. 3.5.9. става т. 3.5.12., като думата „потребителите“ се заменя с думата „клиентите“.

18. Съществуващата т. 3.5.10. става т. 3.5.13., като изразът „Закона за енергетиката“ се заменя със съкращението „ЗЕ“.

19. Създава се нова т. 3.5.9. със следното съдържание:

„3.5.9. Лицензиантът е длъжен да осигурява участие на участниците, при условията на равнопоставеност и прозрачност, за начина на разпределение на небалансите между него и останалите участници.“

20. Създава се нова т. 3.5.10. със следното съдържание:

„3.5.10. Лицензиантът е длъжен да предоставя информация на участниците за индивидуалния им небаланс, общия небаланс на групата и цената за балансиране за всеки период на сетълмент.“

21. Създава се нова т. 3.5.11. със следното съдържание:

„3.5.11. Лицензиантът е длъжен да информира участниците за предстоящи промени в нормативната база, свързани с пазара на електрическа енергия, и за тяхното влияние върху него и отделните участници в групата.“

22. Т. 3.6.1. се изменя така:

„3.6.1. При осъществяване на лицензионната дейност лицензиантът предоставя търговски услуги на клиентите и участниците в съответствие с показателите за качество

на обслужването, определени с решения на комисията, Приложение № 6 към тази лицензия.“

23. В т. 3.6.3. думата „дейността“ се заменя с „дейностите“.

24. В т. 3.8.1. изразът „Наредбата за лицензирането на дейностите в енергетиката“ се заменя с изрази „Наредбата и Правилата за търговия“.

25. В т. 3.8.4. изразът „Наредбата за лицензиране на дейностите в енергетиката“ се заменя с „Наредбата“.

26. В т. 3.8.5. думата „потребителите“ се заменя с изрази „клиентите и участниците“.

27. Създава се нова т. 3.8.8. със следното съдържание:

„3.8.8. Лицензиантът изготвя и предоставя на комисията регулярни отчети, обхващащи едногодишен период от дейността „търговия с електрическа енергия“, включваща права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“ и „координатор на комбинирана балансираща група“, и извънредни отчети, поискани от комисията, съдържащи информация съгласно Правилата за търговия.“

28. В т. 3.10.1. изразът „действащата тарифа за таксите, които се събират от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране по ЗЕ“ се заменя с „Тарифата“.

29. В т. 3.11.1. съществуващата т. 4 става т. 6, като „Приложение № 4“ се заменя с „Приложение № 6“.

30. В т. 3.11.1. се създават нови т. 4 и т. 5 със следното съдържание:

„4. Приложение № 4 – Договор за участие в стандартна балансираща група;

5. Приложение № 5 – Договор за участие в комбинирана балансираща група;“.

2. Одобрява на „Акспо България“ ЕАД бизнес план за периода 2018 г. – 2022 г., приложение към това решение и приложение към лицензия № Л-236-15 от 23.07.2007 г.

В заседанието по **точка четвърта** участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Хаританова, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Решението е взето с **девет гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Светла Тодорова - за, Ремзи Осман – за, Александър Йорданов - за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Хаританова – за, Димитър Кочков – за, Пенка Трендафилова – за), от които **четири гласа** (Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Хаританова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

По т.5. Комисията, като разгледа доклад с вх. № Е-Дк-354 от 20.04.2018 г. относно заявление с вх. № Е-ЗЛР-ПД-45 от 13.09.2017 г. от „АВВ Електрифициране“ ООД за продължаване срока на лицензия № Л-280-15 от 15.09.2008 г. за дейността „търговия с електрическа енергия“, и събраните данни от проведеното на 31.01.2018 г. открито заседание по преписката, установи следното:

Административното производство е образувано по постъпило в Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) заявление с вх. № Е-ЗЛР-ПД-45 от 13.09.2017 г. от „АВВ Електрифициране“ ООД за продължаване срока на лицензия № Л-280-15 от 15.09.2008 г. за дейността „търговия с електрическа енергия“, на основание чл. 56, ал. 1, т. 1 от Закона за енергетиката (ЗЕ) и чл. 67, ал. 1 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (НЛДЕ).

За проучване на обстоятелствата в заявлението и приложенията към него е сформирана работна група със заповед № 3-Е-152 от 26.09.2017 г. на председателя на КЕВР.

Резултатите от извършения анализ на заявлението и приложенията към него са отразени в доклад с вх. № Е-Дк-354 от 20.04.2018 г., който е приет от КЕВР с решение по Протокол № 68 от 25.04.2018 г., т. 4. В изпълнение на разпоредбата на чл. 13, ал. 5, т. 1 от ЗЕ, на 09.05.2018 г. е проведено открито заседание, на което е присъствал представител на заявителя. Същият не е направил възражения по фактите, обстоятелствата и изводите, отразени в приетия доклад.

След проучване на обстоятелствата по образуваната преписка, Комисията приема за установено следното:

„АВВ Електрифициране“ ООД притежава лицензия № Л-280-15 от 15.09.2008 г., издадена за дейността „търговия с електрическа енергия“ за срок от 10 години, допълнена с права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“ с Решение № И1-Л-280 от 09.07.2012 г. на КЕВР.

В срока по чл. 42, ал. 2 от ЗЕ, „АВВ Електрифициране“ ООД е подало на основание чл. 56, ал. 1, т. 1 от ЗЕ заявление с вх. № Е-ЗЛР-ПД-45 от 13.09.2017 г., с което дружеството е поискало продължаване с 10 (десет) години на срока на издадената лицензия.

В тази връзка, при продължаване срока на лицензията, по аргумент от чл. 69, ал. 1 от НЛДЕ, Комисията следва да прецени изпълнението на изискванията и задълженията по действащата лицензия и дали заявителят ще продължи да отговаря на условията за упражняване на лицензията, а именно дали притежава технически и финансови възможности, материални и човешки ресурси и организационна структура за изпълнение на нормативните изисквания за осъществяване на дейността по лицензията.

Видно от представеното удостоверение за актуално състояние с изх. № 20180302115819 от 02.03.2018 г. на Агенцията по вписванията, „АВВ Електрифициране“ ООД е търговец по смисъла на чл. 1, ал. 2, т. 1 от Търговския закон. „АВВ Електрифициране“ ООД е дружество с ограничена отговорност, с ЕИК 131481248, със седалище и адрес на управление: гр. София 1408, ул. „Янко Забунов“, бл. 50, вх. Б, ап. 72.

Дружеството се управлява и представлява от управителя Орлин Тодоров Тодоров.

„АВВ Електрифициране“ ООД е с предмет на дейност: търговска и външнотърговска дейност, търговско представителство и посредничество, покупко-продажба на други стоки и вещи в обработен и/или необработен вид, както и всякакви други дейности, незабранени от закона.

Капиталът на дружеството е в размер на 4 100 000 (четири милиона и сто хиляди) лева и е изцяло внесен. Съдружници в „АВВ Електрифициране“ ООД са „Енеркемикал“ ЕООД, ЕИК 114608298, с дял от 1 400 000 лв., „Воинг Ижинеринг“ ДОО, ч.ю.л., държава: Сърбия, с дял от 1 200 000 лв. и „Транс Болкан Дизайн“ ЕООД, ЕИК 201004726, с дял от 1 500 000 лв.

„АВВ Електрифициране“ ООД е регистрирано по Закона за данъка върху добавената стойност (ЗДДС) лице, видно от представения акт за регистрация по ЗДДС с изх. № 22042070028532 от 27.09.2007 г., издаден от НАП, ТД София град.

Въз основа на представените на основание чл. 11, ал. 2, т. 2, б. „а“, б. „б“, б. „в“, б. „г“ и б. „д“ от НЛДЕ декларации от управителя на „АВВ Електрифициране“ ООД се установява, че същият не е лишен от правото да упражнява търговска дейност и не е

осъждан с влязла в сила присъда за престъпление против собствеността или против стопанството, както и че заявителят не е в производство по несъстоятелност, не е обявен в несъстоятелност, не е в ликвидация, не му е отнемана лицензия за дейността „търговия с електрическа енергия“ и няма издаван акт за отказ да се издаде на дружеството лицензия за дейността „търговия с електрическа енергия“. Следователно продължаването на срока на издадената лицензия няма да е в противоречие с разпоредбите на чл. 40, ал. 4, т. 1, 2 и 3 от ЗЕ.

Заявителят е поискал продължаване с 10 (десет) години на срока на издадената лицензия.

Относно наличието на технически и материални ресурси за осъществяване на дейността „търговия с електрическа енергия“:

Видно от регистъра на търговските участници, регистрирани като координатори на стандартни балансиращи групи, който независимият преносен оператор „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД поддържа на интернет страницата си, „АВВ Електрифициране“ ООД е регистрирано като координатор на стандартна балансираща група с ЕИС код „32XAVV-ELEKTRO-C“ и към момента е със статус „Активен“.

„АВВ Електрифициране“ ООД извършва дейността си в два офиса, намиращи се в гр. София, ул. „Георг Вашингтон“ № 41, за които е приложило копие от договор за наем от 02.01.2009 г. с „Майкромет“ ООД. Дружеството посочва, че обособените офис помещения са обзаведени с мебели и са снабдени с оборудване, като са обособени самостоятелни работни места за служителите.

За осъществяване на лицензионната дейност „АВВ Електрифициране“ ООД използва следните информационни и комуникационни системи и софтуерни програми:

- 1 бр. Цветна машина RICON MP;
- 1 бр. факс модул MPC2503;
- 1 бр. принтер;
- 1 бр. скенер;
- 1 бр. компютърна конфигурация ACER eMachine EME640G LX.NA80C.021;
- 1 бр. преносим компютър Lenovo Z370At 59-303737;
- 3 бр. преносими компютри Lenovo Ideal Pad 850;
- 1 бр. UPS;
- 1 бр. Монитор Led 123”;
- 3 бр. Монитор Led ASUS 20”;
- 2 бр. Windows Pro 7 SP1;
- 4 бр. твърд диск SEAGATE.

Относно наличието на човешки ресурси и опит за осъществяване на дейността „търговия с електрическа енергия“:

„АВВ Електрифициране“ ООД е на пазара на електрическа енергия от 2008 г. и от тогава насам дружеството се е наложило на пазара на електрическа енергия и вече десет години развива успешно дейността си. Дружеството посочва, че има изградени търговски взаимоотношения с водещи международни партньори, с български производители и търговци на вътрешния пазар. „АВВ Електрифициране“ ООД изгражда клиентска база от крайни клиенти от различни области на промишлеността и услугите.

Според представената организационно-управленска структура на „АВВ Електрифициране“ ООД са определени пет дирекции, които си поделят функциите по дейността, както следва:

- Дирекция „Търговия“ – дейност по търговия с електрическа енергия на различни пазарни сегменти, осъществява връзката на компанията с доставчици и клиенти,

производители и търговци, анализира пазарните тенденции и мястото на дружеството на пазара;

- Дирекция „Крайни клиенти“ – търси и набира крайни клиенти, като сключва договори с тях за продажба на активна енергия, следи тенденциите на пазара на крайни клиенти, изготвя анализи по сегменти;

- Дирекция „Операции“ – осъществява в тясно взаимодействие с клиентите на дружеството планиране и прогнозиране на товара на портфейла крайни клиенти на дружеството и подава ежедневно графици в ЕСО ЕАД, отговоря за докладването по REMIT;

- Финансова дирекция – обслужва основната дейност на дружеството във всички аспекти на функцията – счетоводна отчетност, парични потоци, бюджетиране и планиране, комуникация с банки, данъчна и митническа администрация и др.;

- Административно-правна дирекция – осигурява правно и регулаторно обслужване, както и осигурява и поддържа подходяща работна среда със съответната инфраструктура.

С цел постигането на високи резултати и за да отговаря на всички предизвикателства на пазара, в „АВВ Електрифициране“ ООД е разработена, документирана и внедрена система за управление на качеството ISO 9001:2015.

„АВВ Електрифициране“ ООД е представило справка от НАП за актуалното състояние на действащите трудови договори към 05.09.2017 г.

Към заявлението дружеството е приложило копия на трудови договори на свои служители, автобиографии и копия на дипломи за завършено висше образование.

Предвид гореизложеното и въз основа на представените от дружеството доказателства, Комисията приема, че „АВВ Електрифициране“ ООД притежава технически възможности, организационна структура, материални и човешки ресурси и отговаря на условията да продължи да изпълнява дейността „търговия с електрическа енергия“, включваща права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“.

Относно финансовите възможности на „АВВ Електрифициране“ ООД за извършване на дейността „търговия с електрическа енергия“, както и наличието на финансови гаранции и обезпечения за сключване на сделки с електрическа енергия съгласно Правилата за условията и реда за предоставяне на достъп до електропреносната и електроразпределителните мрежи (Правилата):

В изпълнение на изискванията на чл. 68, ал. 2, т. 5 от НЛДЕ, „АВВ Електрифициране“ ООД е представило бизнес план за управление и развитие на дейността „търговия с електрическа енергия“, който обхваща периода 2018 г. – 2023 г. с прогнозни годишни финансови отчети.

Във връзка с подаденото заявление с вх. № Е-ЗЛР-ПД-45 от 13.09.2017 г. за продължаване срока на издадената лицензия за дейността „търговия с електрическа енергия“ с права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“ са анализирани представените за 2015 г. и 2016 г. данни от годишните финансови отчети. От тях е видно, че дружеството отчита печалба, съответно за 2015 г. в размер на 299 хил. лв. и 548 хил. лв. за 2016 г., като след извършения анализ на финансовото състояние на база обща балансова структура, общото финансово състояние на дружеството за 2015 г. и 2016 г. се определя като добро. Дружеството разполага със свободен оборотен капитал за обслужване на краткосрочните си задължения и има свободен собствен капитал за инвестиране в нови дълготрайни активи.

Прогнозните цени и количества, по които дружеството ще търгува електрическа енергия, са показани в следната таблица:

Показател	Мярка	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Средна продажна цена	лв./MWh	86,35	86,30	86,45	87,80	89,75	92,76
Средна покупна цена	лв./MWh	79,65	80,05	82,30	83,30	86,10	87,90
Количества търгувана ел.енергия	MWh	650 000	675 000	700 000	730 000	750 000	760 000

Дружеството е представило прогнозен финансов отчет за периода 2018 г. – 2023 г., като прогнозните приходи, разходи и показатели са представени в таблицата по-долу:

Показатели в хил. лева	Прогноза					
	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Приходи	56 127	58 252	60 515	64 094	67 312	70 497
Разходи	51 773	54 034	57 610	60 809	64 575	66 804
Счетоводна печалба	1 873	1 715	469	893	396	1 375
Финансов резултат	1 686	1 544	422	803	356	1 237
ДА	30	40	240	245	240	236
КА/КП	1,96	2,18	2,04	1,91	1,74	1,75

Съгласно представения прогнозен отчет за приходите и разходите, дружеството предвижда общите приходи да нарастват през всяка година от бизнес плана и от 56 127 хил. лева за 2018 г. да достигнат до 70 497 хил. лева през 2023 г.

Със сходен темп е прогнозирано да нарастват и разходите и от 51 773 хил. лева за 2018 г. да достигнат 66 804 хил. лева през 2023 г.

Краткосрочните задължения се увеличават, като за 2018 г. те са в размер на 11 953 хил. лв., а в края на периода 2023 г. – 12 716 хил. лв., основно в резултат на увеличените търговски задължения.

Размерът на краткотрайните активи и краткосрочните пасиви определя добри стойности на коефициента на обща ликвидност и възможността на дружеството да покрива краткосрочните си задължения с наличните краткотрайни активи.

В маркетинговия анализ на „АВВ Електрифициране“ ООД, под формата на SWOT анализ са посочени както вътрешни и външни силни страни на дружеството, така и слабите страни и възможните заплахи пред дружеството.

Дружеството е представило писмено потвърждение от „Търговска банка“ АД с изходящ № 00082 от 14.12.2017 г., според което „АВВ Електрифициране“ ООД е клиент на банката с открита сметка, средствата по която са предназначени единствено за изпълнение на задълженията на дружеството при осъществяване на лицензионна дейност „търговия с електрическа енергия“, с наличност към 13.12.2017 г. в размер на 1 400 000 лв. Размерът на наличната сума е в съответствие с изискуемия размер на обезпечението съгласно чл. 19, ал. 2 и ал. 3 от Правилата, видно от стойността на оборота от търговия с електрическа енергия на територията на Република България за последната година от лицензионната дейност съгласно представения на Комисията годишен финансов отчет за 2016 г.

Правила за работа с потребители на енергийни услуги

На основание чл. 38в, ал. 1 от ЗЕ дружеството е представило проект на „Правила за работа с потребители на енергийни услуги“. Правилата уреждат реда и сроковете за получаване, разглеждане, проверка и отговор на подадените жалби, сигнали и предложения, формата на данните за потреблението и процедурата, по която доставчиците и потребителите на енергийни услуги получават достъп до тях, и са в съответствие с изискванията на чл. 38в, ал. 2 от ЗЕ.

Изказвания по т.5.:

Докладва М. Трифонов. Резултатите от извършения анализ на заявлението и приложенията към него са отразени в доклад от 20.04.2018 г., който е приет от КЕВР с решение по Протокол № 68 от 25.04.2018 г., т. 4. В изпълнение на разпоредбата на чл. 13, ал. 5, т. 1 от ЗЕ на 09.05.2018 г. е проведено открито заседание, на което е присъствал представител на заявителя. Същият не е направил възражения по фактите, обстоятелствата и изводите, отразени в приетия доклад. В тази връзка, както и във връзка с представения проект на решение, работната група предлага на Комисията да вземе следните решения:

1. Да продължи срока на лицензия № Л-280-15 от 15.09.2008 г. за дейността „търговия с електрическа енергия“, издадена на „АВВ Електрифициране“ ООД, със срок 10 (десет) години;

2. Да определи същите условия за осъществяване на лицензионната дейност за новия срок, така както последните са регламентирани в лицензия № Л-280-15 от 15.09.2008 г., издадена на „АВВ Електрифициране“ ООД за дейността „търговия с електрическа енергия“;

3. Да одобри на „АВВ Електрифициране“ ООД бизнес план за периода 2018 г. – 2023 г., приложение към това решение и приложение към издадената лицензия;

4. Одобрява на „АВВ Електрифициране“ ООД правила за работа с потребители на енергийни услуги, приложение към това решение и приложение към издадената лицензия.

И. Н. Иванов установи, че няма изказвания и подложи на гласуване проекта на решение, предложено от М. Трифонов.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 1 и т. 5 във връзка с чл. 56, ал. 1, т. 1 и чл. 38в, ал. 3 от Закона за енергетиката и чл. 69, ал. 2, т. 1 и ал. 3 и чл. 13, ал. 5 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Продължава срока на лицензия № Л-280-15 от 15.09.2008 г. за дейността „търговия с електрическа енергия“, издадена на „АВВ Електрифициране“ ООД, с ЕИК 131481248, със седалище и адрес на управление: гр. София 1408, ул. „Янко Забунов“, бл. 50, вх. Б, ап. 72, с 10 (десет) години, считано от датата на изтичане срока на лицензията;

2. Определя същите условия за осъществяване на лицензионната дейност за новия срок, така както последните са регламентирани в лицензия № Л-280-15 от 15.09.2008 г., издадена на „АВВ Електрифициране“ ООД за дейността „търговия с електрическа енергия“;

3. Одобрява на „АВВ Електрифициране“ ООД бизнес план за периода 2018 г. – 2023 г., приложение към това решение и приложение към издадената лицензия;

4. Одобрява на „АВВ Електрифициране“ ООД правила за работа с потребители на енергийни услуги, приложение към това решение и приложение към издадената лицензия.

В заседанието по **точка пета** участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Решението е взето с **девет гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Светла Тодорова - за, Ремзи Осман – за, Александър Йорданов - за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонова – за, Димитър Кочков – за, Пенка Трендафилова – за), от които **четири гласа** (Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

По т.6. Комисията разглежда доклад и проект на писмо относно Проект за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията.

В Комисията за енергийно и водно регулиране е постъпило писмо с вх. № О-01-00-5 от 12.03.2016 г. от председателя на Комисията по регионална политика, благоустройство и местно самоуправление в Народното събрание на Р България, с което се изисква становище по проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията (ЗИД на ЗУТ), заведен в Народното събрание под номер: 854-01-7 от 15.02.2018 г.

Съгласно чл. 28, ал. 4 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание (ПОДНС), държавните органи са длъжни да предоставят становища, необходими за дейността на постоянните комисии, каквато по силата на чл. 17, ал. 2, т. 5 от ПОДНС е Комисията по регионална политика, благоустройство и местно самоуправление.

На горното основание КЕВР следва да изрази становище, в рамките на правомощията си във връзка с регулиране на дейностите в енергетиката и във водоснабдяването и канализацията по въпросите свързани или засягащи нейната дейност.

След проучване на проекта на ЗИД на ЗУТ, се установи следното:

В мотивите към внесения от група народни представители проект на ЗИД на ЗУТ е посочено, че с измененията се цели намаляване на административната и финансовата тежест в процесите на устройственото планиране, инвестиционното проектиране и разрешаване на строителството като се предвижда от една страна експлоатационните дружества, предоставящи услуги в областта на водоснабдяването и канализацията, снабдяването със газ, електрическа и топлинна енергия да предоставят служебно на административния орган изходни данни и информацията, необходими при разработването на устройствени планове и инвестиционни проекти, а от друга – кмета на община или компетентния орган по чл 124а от ЗУТ да съгласува служебно заданията, проектите на устройствени планове и техните изменения със съответните експлоатационни дружества.

С предложения проект на ЗИД на ЗУТ се предлага:

§ 1. В действащата разпоредба на чл.124б, ал. 1, изр. второ: „Разрешенията по чл. 124а, ал. 5 се дават от органите по чл. 124а, ал. 1, 3 и 4 в едномесечен срок, а от органите по чл. 124а, ал. 2 – в 14-дневен срок от постъпване на искането за разрешение“ се правят изменения и допълнения, като текста придобива следната редакция:

„Разрешенията се издават в едномесечен срок.“;

§ 2. В действащата разпоредба на чл.125 се създава нова ал. 4 със следното съдържание:

„(4) Експлоатационните дружества предоставят безвъзмездно необходимите данни за изработване на заданието и на опорния план в 14-дневен срок от поискването им.“;

§ 3. Създава се чл. 128а със следното съдържание:

„128а (1) Съгласуването на заданията, на предложенията за изменение на подробни устройствени планове и на проектите на устройствени планове и техни изменения с експлоатационните дружества се извършва служебно от кмета на общината или от компетентния орган по чл. 124а, ал. 3 и 4. Експлоатационните дружества са длъжни да предоставят исканата информация, мотивирани възражения и предписания в 14-дневен срок от поискването.

(2) Когато изработването на проект на подробен устройствен план или на негово изменение е по инициатива на лица по чл. 124а, ал. 5, кметът на общината, съответно компетентния орган по чл. 124а, ал. 3 и 4, в тридневен срок от постъпване на заявлението изпраща проекта на задание, съответно на скицата по чл. 135, ал. 2, на експлоатационните

дружества, които са длъжни в 14-дневен срок да предоставят необходимите данни и предписания за изработване на съответния проект.

(3) В тридневен срок от внасянето в общината на проекта на подробен устройствен план или на негово изменение от лица по чл. 124а, ал. 5, кметът на общината, съответно компетентния орган по чл. 124а, ал. 3 и 4, го изпраща за съгласуване на експлоатационните дружества, които са длъжни в 14-дневен срок да съгласуват проекта, да направят мотивирани възражения или да дадат допълнителни предписания.";

§ 4. В действащата разпоредба на чл.135, ал. 3: „Компетентният орган по ал. 1 в 14-дневен срок от постъпване на заявлението със заповед разрешава или отказва да се изработи проект за изменение на плана.“ думите „14-дневен“ се заменят с „месечен“;

§ 5. В действащата разпоредба на чл.140, ал. 1 се заличава изречението „Визата се издава от главния архитект на общината в срок до 14 дни от постъпване на заявлението.“;

§ 6. Създава се чл. 140а със следното съдържание:

„Чл. 140а (1) В заявленията за издаване на визи по чл. 140 се описва инвестиционното намерение и се посочват необходимите за проектирането и за присъединяване към мрежите на техническата инфраструктура изходни данни, които следва да бъдат предоставени.

(2) В тридневен срок от получаването му, главният архитект на общината изпраща заявлението по ал. 1 до експлоатационните дружества за предоставяне на исканите изходни данни, необходими за изработване на инвестиционния проект и на условията за присъединяване към мрежите на техническата инфраструктура.

(3) В 14-дневен срок от получаване на заявлението експлоатационните дружества предоставят служебно становище на главния архитект на общината, съдържащи исканите в заявлението по ал. 1 изходни данни, необходими за проектирането и условията за присъединяване.

(4) Изходните данни и условията за присъединяване съдържат техническите параметри и изискванията на съответното дружество към съоръженията в присъединявания обект, схема с посочване на начина и мястото на присъединяване, необходимите сервитутни зони на съоръженията за присъединяване, възможните срокове за присъединяване, както и други данни, определени в наредбите по чл. 84, ал. 3 от този закон и чл. 116, ал. 7, чл. 125, ал. 3, и чл. 196, ал. 1 от Закона за енергетиката.

(5) Визите за проектиране по чл. 140 се издават от главния архитект на общината в едномесечен срок от постъпване на заявлението.

(6) Във визите за проектиране освен данните по чл. 140 се включват и предоставените от експлоатационните дружества изходни данни и условия за присъединяване към мрежите на техническата инфраструктура.

(7) Визите за проектиране са основание за сключване на договори с експлоатационните дружества за временно водоснабдяване на строителната площадка по време на изпълнение на строителството и/или за временно електроснабдяване на строителния обект - когато в имота не е осигурено захранване, и на договори за присъединяване към мрежите на техническата инфраструктура при посочените в тях условия. Експлоатационните дружества не могат да поставят нови утежняващи възложителя условия.

(8) Образецът на заявлението по ал. 1 се утвърждава от министъра на регионалното развитие и благоустройството след съгласуване с председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране.";

§7. Отменя се чл. 143, ал. 1, т. 3 според която инвестиционните проекти се съгласуват и одобряват въз основа на представяне на предварителни договори с

експлоатационните дружества за присъединяване към мрежите на техническата инфраструктура“;

§8. В чл. 237 се създава нова ал. 3 със следното съдържание:

„(3) При неизпълнение на задълженията по чл. 125, ал. 4, чл. 128а и л. 140а, ал. 3 кметът на общината налага имуществена санкция на съответното експлоатационно дружество в размер на 1000 лева седмично до изпълнение на задължението.“.

Във връзка с горните предложения за изменение и допълнение на ЗУТ следва да се има предвид:

Съгласно действащата редакция на §3, ал. 1 от Допълнителните разпоредби на ЗУТ за съгласуване и одобряване на инвестиционен проект и за други административни и технически услуги по този закон се събират такси по Закона за местните данъци и такси и по Закона за държавните такси. Според ал. 2 на същата разпоредба цената на всички услуги, които предоставят експлоатационните дружества в процеса на одобряване или на изменение на проекти на общи или на подробни устройствени планове, както и в процеса на одобряване на инвестиционни проекти и издаване на разрешения за строеж, като предоставяне на изходни данни, съгласуване на проекти, даване на становища или предписания и други, се определя по реда на чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност и се одобрява от съответния обществен регулатор. Същевременно в §2 и в §6 от проекта на ЗИД на ЗУТ се предвижда безвъзмездно предоставяне на необходимите данни от страна на експлоатационните дружества за изработване на заданието и на опорния план, както и предоставяне на изходни данни по служебен път.

Предвид горното считаме, че предложените изменения следва да бъдат съобразени с действащи разпоредби от ЗУТ с оглед избягване на противоречия и трудности при бъдещо прилагане.

На следващо място с предложението за създаване на нов чл. 140а се предлага въвеждане на нова процедура по издаване на виза за проектиране, в която експлоатационните дружества предоставят служебно на главния архитект на съответната община становища, съдържащи изходните данни, искани от заявителя и условията за присъединяване на обекта. Предлага се също така предоставените от експлоатационните дружества изходни данни и условията за присъединяване на обектите към техническата инфраструктура да се включат в съдържанието на визата за проектиране, която от своя страна да е и основание за сключване на договори за присъединяване на към мрежите на техническата инфраструктура при посочените в тях условия.

Предложените промени са насочени към отпадане на предварителния договор за присъединяване от процедурата по присъединяване на обекти към съответните мрежи на техническата инфраструктура. В тази връзка не е предвидена възможност и ред за оспорване от страна на заявителя на предоставените изходни данни, в случай че същите се различават от първоначално заявените. Към настоящия момент с оглед факта, че сключването на предварителен договор е част от процедурата по присъединяване по силата на чл. 76, ал. 4, т. 8 от Закона за енергетиката (ЗЕ) и чл. 6, т. 4 от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ) за КЕВР е налице правомощие за контрол на действия на енергийни дружества, свързани с присъединяване на обекти към съответната мрежа.

Същевременно предложения текст на чл. 140а от проекта на ЗИД на ЗУТ не е съобразен и с разпоредбите на чл. 23, 24, 25 и 29 от ЗЕВИ, съгласно които подаването на заявление за присъединяване до съответното дружество, респ. сключване на предварителен договор за присъединяване са част от процедурите за присъединяване на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници.

Отделно от горното в ал. 7 от нов чл. 140а от проекта на ЗИД на ЗУТ се предлага визите за проектиране да са основание за сключване на договор за временно водоснабдяване на строителната площадка по време на изпълнение на строителството и/или за временно електроснабдяване на строителния обект, т.е. с посочената разпоредба се въвежда фигурата на договор за временно водоснабдяване/електроснабдяване без обаче да е уреден статут, съдържанието и предмета му.

С разпоредбата на чл. 140а, ал. 8 от проекта на ЗИД на ЗУТ се предвижда образеца на заявление за издаване на виза за проектиране да се утвърждава от министъра на регионалното развитие и благоустройството след съгласуване с председателя на КЕВР. Считаме, че предложената редакция на разпоредбата, в частта ѝ относно съгласуване на образеца на заявлението с председателя на КЕВР следва да се преразгледа. В тази връзка следва да се вземе предвид разпоредбата на чл. 3, ал. 1 от ЗУТ, министърът на регионалното развитие и благоустройството ръководи осъществяването на държавната политика по устройство на територията, координира дейността на централните и териториалните органи на изпълнителна власт, на органите на местното самоуправление и местната администрация, извършва методическо ръководство и упражнява контрол върху цялостната дейност по устройство на територията. От друга страна КЕВР няма правомощия, вменени ѝ по силата на ЗУТ. По смисъла на чл. 10, и чл. 11, ал. 1 от ЗЕ Комисията е независим от изпълнителната власт колегиален орган, който осъществява регулирането на дейностите в енергетиката и във водоснабдяването и канализацията.

С оглед горното и с оглед посочените разпоредби от ЗУТ и ЗЕ считаме, че изискването по чл. 140а, ал. 8 от проекта на ЗИД на ЗУТ, касаещо съгласуване на образеца на заявление с председателя на КЕВР следва да отпадне.

Изказвания по т.6.:

Докладва С. Петрова. На проведено на 16.05.2018 г. закрито заседание, на което е разгледан доклад във връзка с изискано от Комисията по регионална политика, благоустройство и местно самоуправление в Народното събрание становище по проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията, са дадени на работната група задължителни указания. В изпълнение на тези указания е представеният проект на писмо, в което се казва, че Комисията подкрепя предложения проект на ЗУТ и споделя необходимостта от изменението му във връзка с намаляването на административната тежест за бизнеса. При обсъждането на законопроекта счита, че следва да се вземат предвид посочените в писмото текстове на закона. Една част от тях следва да бъдат съгласувани с действащи такива, а други корекции са редакционни.

И. Н. Иванов установи, че няма изказвания и подложи на гласуване доклада и проекта на писмо.

Предвид гореизложеното, на основание чл. 28, ал. 4 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, Комисията

РЕШИ:

1. Приема доклад относно Проект за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията.
2. Приема писмо до председателя на Комисията по регионална политика, благоустройство и местно самоуправление в Народното събрание на Р България.

В заседанието по **точка шеста** участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Александър Йорданов, Владко Владимирев, Георги Златев, Евгения Хаританова, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Решението е взето с **девет гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Светла Тодорова - за, Ремзи Осман – за, Александър Йорданов - за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонова – за, Димитър Кочков – за, Пенка Трендафилова – за), от които **четири гласа** (Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

РЕШЕНИЯ ОТ ЗАСЕДАНИЕТО:

По т.1. както следва:

1. Одобрява представения от „Булгартрансгаз“ ЕАД ревизиран Втори годишен доклад за продължаване прилагането на временни мерки по Регламент (ЕС) № 312/ 2014 на Комисията от 26 март 2014 година за установяване на мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи;

2. Решението да се публикува и да се съобщи на Агенцията за сътрудничество на регулаторите на енергия и на Европейската комисия.

По т.2. както следва:

1. Приема доклад относно конституционно дело № 8 от 2018 г., образувано по искане от Омбудсмана на Република България за установяване на противоконституционност на чл. 36а, ал. 2 от Закона за енергетиката в частта „което е индивидуален административен акт“;

2. Приема становище по конституционно дело № 8 от 2018 г., което да бъде изпратено на Конституционния съд на Република България.

По т.3. както следва:

1. Приема доклад относно Доклад в съответствие с чл. 80 от Регламент (ЕС) 2015/1222 на Комисията от 24 юли 2015 година за установяване на насоки относно разпределянето на преносната способност и управлението на претоварването;

2. Приема решение, с което дава насоки и указания, че общите разходи, посочени в чл. 80 от Регламент (ЕС) 2015/1222 на Комисията от 24 юли 2015 година за установяване на насоки относно разпределянето на преносната способност и управлението на претоварването, следва да се поделят между „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД и „Българска независима енергийна борса“ ЕАД в съотношение 50% на 50%,

По т.4. както следва:

1. Изменя лицензия № Л-236-15 от 23.07.2007 г. за дейността „търговия с електрическа енергия“, издадена на „Акспо България“ ЕАД, с ЕИК 175156562, със седалище и адрес на управление: гр. София 1756, ул. „Лъчезар Станчев“ № 5, Софарма Бизнес Тауърс, Сграда „Б“, ет. 8, като допълва същата с права и задължения на „координатор на стандартна балансираща група“ и на „координатор на комбинирана балансираща група“;

2. Одобрява на „Акспо България“ ЕАД бизнес план за периода 2018 г. – 2022 г., приложение към това решение и приложение към лицензия № Л-236-15 от 23.07.2007 г.

По т.5. както следва:

1. Продължава срока на лицензия № Л-280-15 от 15.09.2008 г. за дейността „търговия с електрическа енергия“, издадена на „АВВ Електрифициране“ ООД, с ЕИК 131481248, със седалище и адрес на управление: гр. София 1408, ул. „Янко Забунов“, бл. 50, вх. Б, ап. 72, с 10 (десет) години, считано от датата на изтичане срока на лицензията;

2. Определя същите условия за осъществяване на лицензионната дейност за новия срок, така както последните са регламентирани в лицензия № Л-280-15 от 15.09.2008 г., издадена на „АВВ Електрифициране“ ООД за дейността „търговия с електрическа енергия“;

3. Одобрява на „АВВ Електрифициране“ ООД бизнес план за периода 2018 г. – 2023 г., приложение към това решение и приложение към издадената лицензия;

4. Одобрява на „АВВ Електрифициране“ ООД правила за работа с потребители на енергийни услуги, приложение към това решение и приложение към издадената лицензия.

По т.6. както следва:

Приема доклад и проект на писмо относно Проект за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията.

Приложения:

1. Решение на КЕВР № ВМ-1/17.05.2018 г. - одобряване на представения от „Булгартрансгаз“ ЕАД ревизиран Втори годишен доклад за продължаване прилагането на временни мерки по Регламент (ЕС) № 312/ 2014 на Комисията от 26 март 2014 година за установяване на мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи;

2. Доклад с вх. № Е-Дк-451 от 14.05.2018 г. - становище по конституционно дело № 8 от 2018 г., образувано по искане от Омбудсмана на Република България за установяване на противоконституционност на чл. 36а, ал. 2 от Закона за енергетиката в частта „което е индивидуален административен акт“;

3. Доклад с вх. № Е-Дк-450 от 14.05.2018 г. - Доклад в съответствие с чл. 80 от Регламент (ЕС) 2015/1222 на Комисията от 24 юли 2015 година за установяване на насоки относно разпределянето на преносната способност и управлението на претоварването;

4. Решение на КЕВР № И2-Л-236/17.05.2018 г. - изменение и допълнение на лицензия № Л-236-15 от 23.07.2007 г. на „Акспо България“ ЕАД;

5. Решение на КЕВР № И2-Л-280/17.05.2018 г. - продължаване срока на лицензия № Л-280-15 от 15.09.2008 г. на „АВВ Електрифициране“ ООД;

6. Доклад с вх. № О-Дк-195 от 11.05.2018 г. - проект за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

.....
(С. Тодорова)

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

.....
(Р. Осман)

.....
(А. Йорданов)

.....
(В. Владимиров)

.....
(Г. Златев)

.....
(Е. Хаританова)

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

Р. ТОТКОВА

.....
(Д. Кочков)

.....
(П. Трендафилова)

Протоколирал:

(А. Фикова - главен експерт)